

SLOVENEK

== Velja po pošti: ==

za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta " " " 13.—
za četrt leta " " " 6-50
za en mesec " " " 2-20
za Nemčijo odoletno " 28.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:

za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " " 12.—
za četrt leta " " " 6.—
za en mesec " " " 2.—

V upravi prejeman mesečno K 1-00

== Inserati: ==

Enostolpna petlitvrt (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat " 13 "
za trikrat " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:

enostolpna petlitvrt (72 mm)
30 vinarjev

== Izhaja: ==

vsak dan, izvenem nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Opravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6.
Avstr. poštne bran. račun št. 4.797. Ogrske poštne
bran. račun št. 26.511. — Upravniškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Od Adrije.

Preteklo nedeljo, 19. t. m., priredilo je k. s. izobraževalno društvo v Nabrežni veselico, na kateri se je igrala dr. Krekova igra »Tri sestre«. Društvo ima tudi tamburaški in pevski zbor, ki je pred in po igri zapel in zatambural več pesmi. Posamezne točke vspeha so se izvajale izborni. Nimamo tem člankom namena, delati slavospevov članom k. s. izobraževalnega društva nabrežinskega, ampak uspehi, ki so se dosegli na tem polju v Nabrežini po zaslugi domačega kurata g. Čargo, ki, dasi sivolas, še vedno z mladeniško navdušenostjo budi v mladini veselje za krščansko-socialno organizacijo, naj bi zbudili razne skeptike po Istri in Tržaškem, ki se ne upajo pričeti dela na tem polju.

Res je veliko krajev, kjer so trnjeva tla za seme naše organizacije. Socializem in edinštvo sta jih okužila in zastupila s svojimi idejami. Toda kako je v Nabrežini? Gnezdo surovega socializma in pobesnelega liberalizma! Najhujši terorizem in zasmehovanje in blatenje vsega, kar priznava nad seboj avtoriteto Cerkve, spoštuje duhovnika! Težko je bilo delo tudi tu! In vendar se je doseglo dosti! Ni sicer bogato društvo po številu članov, pač pa je zbralo pod svoje okrilje četico najboljših fantov in deklet ter jim dalo zavetišče, kjer jih ne bo dosegel surovi materijalizem. Če bi ne bilo društva, bi bila morda okužena tudi ta dobra srca, ki se niso ustrašila zasmehovanja in sramotjenja, ampak stopajo neustrašeno za krščansko zastavo! — Tudi drugod se bo dalo nekaj doseči! Pričajo nam tudi Sv. Ivan, Mačkolje, Boljunc in še par drugih. Naj se reši to, kar je še zdravo in kar je še upanja, da ozdravi! Pogubonosno delovanje socialnih demokratov v Trstu in zlasti liberalnih učiteljev v okolici in po Istri, mora zbuditi slehernega krščansko mislečega človeka! Liberalno edinštvo učitelji so se vrgli na organizacijo našega ljudstva. Ustanovili so razne gostilniške zadrage, kjer se naše, že itak bolj revno ljudstvo zistematično navaja k zapravljanju težko prisluženega denarja pri popivanju, igri in plesu! Ustanovili so in ustanavljajo razna društva, ki nosijo sicer ime »prosvete«, a so le zbirališča, kjer se »tare um s kolesom! Ubija se mladina — naši bodočnosti — s plesi in popivanjem — zmisel za kak

višji polet, navdušenje za kako resnejše delovanje! Le pogledjmo včasih v »Edinost«, zlasti sedaj ob predpustnem času, ni li drugega, kakor poročila o plesih in krokariji! Kdor pozna učiteljstvo, ki se je šolalo na učiteljsku v Kopru, od teh ljudi tudi ne more pričakovati drugačnega delovanja. Tam so se tega priučili in kar znajo, to širijo dalje. V Kopru so se navadili takih »zabav« in te hočejo upeljati tam, kjer službujejo! Kaka naj bo potem generacija, ki se vzgaja v taki organizaciji? Ne mislimo pri tem samo tega, da se odtušujejo cerkvi in duhovščini, ampak mislimo nam da zlasti moralno in gospodarsko propadanje našega ljudstva! Kako naj bo dober gospodar oni, ki se je v mladosti učil zapravljanja; naj bo li pošten in moralen tisti, ki se vzgajal s pijančevanjem in plesi do 4. ure zjutraj, kakor »vestno« reklamira tržaški dnevnik plesne prireditve za »narodni blagor«? Le vzemimo v roke računske zaključke tu ali one tržaško-istrske posojilnice, pa primerjajmo vloge s posojili, pa imamo pred očmi gospodarsko nazadovanje našega ljudstva!

Nadalje je velika hiba našega ljudstva, da je premalo poudarjeno o naši krščanski ljudski politiki in o njenih uspehih. Treba bo dvigniti politično izobrazbo naših ljudi z razširjevanjem naših časopisov. »Edinost«, ki jo naš človek prebira, je omejena, in dasi hoče igrati ulogo nekega političnega sodnika v slovenski javnosti, vemo, da je nekoliko bolj rezerviran liberalen list. Duševni nivo okoli »Edinosti« je precej majhen in medel. Gotovo je edina močna politična sila med Jugoslovani S. L. S. »Edinost« je dosledno prezira, omalovažuje in jo samo takrat omenja, kadar jo napada. Ne pozna niti njenega političnega, niti gospodarskega, niti narodno-izobraževalnega dela.

Ni čuda potem, če ima Tržačan zmešan pojme o naši politiki.

Temu se mora postaviti jez! Razširiti je treba našo izobraž. organizacijo na vsak kraj, kjer je duhovnik! Pesimizem, da se ne bo dosti ali sploh kaj doseglo, mora pasti! Ni vse doseženo v tem, da se ima takoj dosti članov, marveč dosti je, da se organizira to, kar je dobro, kar je škoda, da se izgubi! Naj se zbere pogumnejše in boljše in zgled teh bo sčasom privabil še kaj drugih! Tako se bo polagoma zdanilo tudi na »temni točki« in prijazno sonce bo obsevalo bregove naše Adrije!

Mohorjeva družba.

Ako vzamemo, da je vseh Slovencev skupaj (ki se zavedajo svoje narodnosti) 1.300.000 in ima Mohorjeva družba približno 90.000 udov, pride na vsakih 14 Slovencev en ud Mohorjeve družbe. Ker so pa Slovenci po obmejnih krajih in v tujini manj zavedni in izobraženi, morajo slovenski kraji po Kranjskem in Stajerskem dati večje število udov, kakor pa enega na 14 prebivalcev, da se to skupno število doseže.

Obenem z naročnino prihajajo od raznih strani nasveti, predlogi in zahteve v zadevi Mohorjeve družbe. Ti nasveti prihajajo od najrazličnejših strani in v najrazličnejši obliki, od najpohlevnejše pa do najsrdečnejše. Pravzaprav je to veselo znamenje živahnega zanimanja za Mohorjevo družbo. Udje in zlasti poverjeniki občutijo potrebo živahnega stika med družbo in njimi in iz tega izvira mnogo takih dopisov.

Tudi družba občuti to potrebo izmenjavanja misli in vzdrževanja živahnih stikov s svojimi poverjeniki in udi. Zaradi tega bo skušala bodisi pismeno, bodisi tudi osebno, vzdrževati kolikor najbolj živahne stike s svojimi prijatelji. Vsak nasvet, predlog ali pritožba naših poverjenikov bo sprejet s hvaležnostjo, ter se bo vzel v resen premislek in kolikor mogoče se bo ugodilo. Seveda prihaja tudi mnogo takih nasvetov, ki so za sedaj ali pa tudi za vedno neizvršljivi in v tem slučaju morajo poverjeniki že oprostiti, ako se ni ugodilo njihovi želji. Najboljši dokaz, da ne prihajajo taka pisma iz nenaklonjenosti do družbe, ampak iz velike gorečnosti gg. poverjenikov, je dejstvo, da ravno iz krajev, odkoder prihaja največ raznih nasvetov, predlogov in tožba, prihaja tudi največ udov. To so zlasti razni kraji na Gorenjskem.

Na nekatere reči, ki se nam pišejo od raznih strani, odgovarjamo takoj javno vsem.

Inserat »Florijan« izostane v prihodnje. Boj zoper pijančevanje je gotovo potreben in opravičen in Mohorjeva družba je priobčila o tem predmetu že marsikak spis in bo to storila tudi v prihodnje. Samo pošljejo se naj nam dobri spisi s to tendenco. Naj bi tudi naši podjetniki in zavodi več inserirali v Mohorjevih knjigah, kar bi se njim izplačalo, družbi pa dajalo dohodek.

Od nekaterih strani po Kranjskem

se izraža nezadovoljnost radi šolskega molitvenika, češ, da dela konkurenco Pečjakovemu. Od več strani na Koroškem se je pa sporočilo, da je samo z ozirom na šolski molitvenik bilo mogoče nabrati toliko udov. Z vsemi knjigami vsem udom ustreči je nemogoče. Ako je prav, da izda družba včasih knjigo, ki pride prav pred vsem enemu stanu ali skupini ljudi (čebelarjem, vinogradnikom, mladeničem, bolnikom itd.), sme pač iziti tudi knjiga, ki bo služila in dobrodošla v prvi vrsti šolskim otrokom v obmejnih krajih, kjer nimajo slovenskih šol. S Pečjakovim molitvenikom pa ne kolidira, ker je veliko manjši, namenjen za majhne otročiče in besedilo molitev je enako. Od te strani so torej vse pritožbe neopravičene.

Kar zadeva posamezne knjige in spise, imajo poverjeniki proti mnogim izmed njih razne pomisleke. Tudi tu velja: Vsem ustreči ne bo nikdar mogoče in vedno bodo pri taki množici udov razna mnenja in nazori. Lahko se pa tudi zgodi, da stori družba včasih kakšen manj srečen korak in objavi stvar, ki bi pod drugimi okoliščinami ne bila tega vredna. Kaj takega se pripeti večkrat pri vsakem podjetju in je neizogibno kljub vsej previdnosti.

Slednjič pa lahko tudi družba raznim kritikom zakliče: »Dajte nam boljše spise!« Sedaj vlada na celim Slovenskem suša na leposlovnem polju in Mohorjeva družba v tem oziru gotovo ni na slabšem od drugih slovenskih literarnih podjetij.

Mnogo poverjenikov in udov zahteva imenik. Imenik stane ogromno vsoto, ki je pravzaprav popolnoma nepodročna. Naj bi to premislili! Kaj pa, če bi se izdal kot posebna knjiga proti posebnemu doplačilu? Ako udje in poverjeniki žele mesto drugega berila imenik, tudi družba ne more imeti nič proti temu.

Mohorjeva družba se zaveda, da je slovenska cerkvena bratovščina in želi delovati in deluje v duhu svojega ustanovitelja Slomška. Ako pa ne more vsakokrat zadeti svoje visoke cilje, naj poverjeniki oprostite in ne stavijo zahtev, ki presežajo silo razmer in moči.

Zlasti pa naj pomislijo naši udje in poverjeniki dvoje:

1. Kje na svetu dobite za 2 K toliko in tako lepih knjig. Pojdite kupovat v Ljubljano in dali boste za majhno knjižico povesti 4 ali več kron. Ako ti tudi polovica družbinih knjig ni povolji, vrzi jih proč, pa si še vedno za 2 K dobiš dovolj knjig. Ne zah-

LISTEK.

Obrekovanje.

P. L. Coloma:

I.

Kačji strup v njihovih ustih.

(Ps. 13, 3.)

Samo hrumenje morja in smrčanje vojvodovo je motilo v modrem salonu vojvodske vile tihoto tiste mile spomladanske noči. Morje se je premetavalo v svoji peščeni postelji ter škropilo z belimi penami veliko bronasto ograjo, ki je oklepala ljubko vilo, kakor košarica z vitrom šopek cvetic; vojvoda je smrčal nepremično na mehkem naslanjaču, ob zali porcelanasti mizici z bronasto nogo, na kateri so ležala pisma in časniki od tistega večera. Hrumelo je morje kakor bi se bila oddihalo od prešle nevihte; vojvoda pa je spal v dobro prebaval; vojvodka pa je poslušala to godbo, ne da bi prenehala od dela, ki ga je imela v rokah.

Iz svilenih rokavic, ki so segale do komolca, so ji gledali tenki prsti in neprestano gibali štiri jeklene igle in

držali orodje, na katerem je pletla iz najfinejše rdeče volne nekaj majhnega, kar je vsak hip pretezala in ogledovala s tistim posebnim nasmehom, ki daje ženskemu obrazu poteze, značilne za staro mater, zakaj tista mala stvar ki jo je vojvodka s tako ljubeznijo izdelovala, je bila res prva nogavičica za zadnjega vnuka.

Sedela je ravno pred vojvodom, tik zraven velikih vrat, ki so držala na vrt; bila so na stečaj odprta, in skozi vrata je sula sveža morská sapá, ki so jo rože na vrtu polnile s svojo dišavo. Vojvoda je ob osmih večerjal, kakor po navadi — na spomlad, ki jo je preživel v svoji mični vili na obrežju Biskajskega morja, in dobri gospod je šel malo čez mejo ter naložil nekoliko več, kakor bi bilo prav za njegovih šestindeset let in njegove kapi podvrženo naravo. Zdaj pa zdaj ga je pogledala vojvodka nemirno in nepotrpežljivo, ko pa je enkrat zadrnjal precej močnejše, kakor prej, zaceptala je z nogo ob tlak in povosčene hrastovine in vzkliknila:

»Juanito! Juanito! . . . Ura se ni deset, koj se mi zbudi! . . .«

Juanito se je premaknil v naslonjaču in trudno odprl oči; nasmehnil se je s tistim zadovoljnim izrazom, ki kaže, da je prebava lepo v redu, in ki

je lastna rejenim starcem ter je mirno naprej zadremal.

»Tako je!« reče vojvodka še bolj nepotrpežljivo. »Par jajčkov, potem piše, pozneje malo pečenke in nazadnje mrtvoud!«

Spet je udarila z nogo ob tlak in zavpila glasneje:

»Juanito! . . . Čuješ! . . . Od jedi in skrbi so grobovi polni!«

In vojvoda se je zopet nasmehnil in potem zagodel, kakor da nič ne čuje. — Vojvodka je zmignila z ramami in pletla naprej; gibala je jeklene igle in potezala nogavičico, ter se že veselila iznenadenja, ki ga bo imel vnuk, ko bo videl svoje nožice rdeče obute, posebna predprava, dotedaj samo za kardinale in prepelice.

Naenkrat je zamišljeno staro mater zmotil droben kamenček, ki je nalahno priletel iz vrta in se ji potočil na tlak ravno pod nogo. Vojvodka je živahno dvignila glavo in uprla pogled v praznoto nad odprtimi vrati: a ni mogla razločiti ničesar, razen črne nočne teme. Potem se je ozrla v strop, če se ni kakšen kosček zidu oddrobil in ko ni ničesar opazila, se je spet mirno sklonila k delu.

Čez par trenutkov je prišel drug kamenček topot bolj natančno pomejen in jo je zadel najprej v prste, po-

tem pa je zdrknil na krilo med gube. Vojvodka je osupla vzdignila glavo in je zapazila v tisti svetlobi, da se bliža zunaj pred vrati, tako da je vojvoda ni mogel videti, ženska postava v noši baskovskih kmetic. Gospa je skočila pokonci in prestrašeno vzkliknila:

»Jezus!«

Kmetico je ta glas prestrašil; položila je prst na usta in videlo se ji je, da je silno v strahu. Izginila je v temi in razodela vojvodki z znamenji, da jo čaka na vrtu. Med tem si je vojvoda začel meti oči, zazelhal je in s svojim navadnim mirom spregovoril:

»Kaj je . . . Kaj ti je?«

»Ka . . . ko . . . sem se s to nesrečno iglo v prst zbodla!« odgovori vojvodka in vrže z navidezno jezo vnukovo nogavico od sebe. In ko vidi, da se vojvoda vzdiguje in se mehanično ozira na vrt, se mu postavi kakor ne nalašč ravno pred vrata.

»Bog pomagaj!« reče in si sesa prst. »Kako se mi je zapicilo do kosti!« Vojvoda zlekne noge, prekriža roke čez obsejni trebuh, zapre spet oči in reče mirno:

»Naj v župnišču naznanijo in sv. olje prinesejo.«

»Seveda, ko tebe ne boli!«

»Da me ne boli, Klarita? . . . Rečem ti, kakor madama de Sevigné svo-

tevaite pri sedanjih razmerah za 2 K vsega mogočega in vsega najboljšega.

2. Pomislite, da je Mohorjeva družba tudi najvažnejše in največje slovensko obrambno društvo. Podirali je lahko, toda na skrajni meji slovenski postaviti druge take trdnjave, ne bi bilo več mogoče.

Iz pol, ki so doslej došle (mnogo jih še manjka) se da sledeče sklepati: Mohorjeva družba stoji v tesni zvezi s politično in narodno renesanco slovenskega naroda. Tam, kjer je ljudstvo bolj zavedno, kjer je krščansko socialna organizacija bolj razvita, je število udov večje, kjer tega ni, je malo. Tok, ki je zakipel po Slovenskem, je dvignil Mohorjevo družbo in s tem tokom bo plavala dalje. Njeno delovanje mora biti v središču in v tesni zvezi s celim onim velikim gibanjem, ki se lahko imenuje renesanca slovenskega naroda.

Kjer je letos število udov palo, ali kjer je udov veliko pod normalno število, bomo poslali gospodom poverjenikom pozive, naj nabirajo še dodatno ude ter nam jih pošljejo. Naj nam te usiljivosti ne zamerijo, kakor tudi mi ne zamerimo gospodom poverjenikom njihovih odkritosrčnih besed. Ob enem prosimo, da bi se nam sporočilo vzroke, radi katerih je morebiti število udov padlo in zakaj v dotičnem kraju družba ne more napredovati. Samo z vstrajnim skupnim delom družbinega vodstva in poverjenikov bo mogoče ohraniti našo trdnjavo in jo še razširiti Bogu na čast, narodu pa na korist.

„Slovenska Straža.“

Zadnje ljudsko štetje nam je vzelo na tisoče ljudi. Največ je bil kriv pritisk, posebno gospodarski. Odkrito rečeno: Narodne smrti teh revežev smo pa v veliki meri krivi sami. Nismo se dovolj pripravili na to bitko med Slovenci in Nemci in Italijani. Ze od doma niso naši ljudje prinesli dovolj znanja in odločnosti s seboj, še manj pa so našli v mestu opore. Ljudsko štetje, način in njegovi rezultati kličejo z resno besedo: **Več dela v narodnem oziru!** Priprosto ljudstvo in ljudska inteligenca se mora takoj danes z iskreno ljubeznijo in delavnostjo pridružiti Slovenski Straži in jo napraviti za pravo in močno braniteljico obmejnih bratov. Prva dolžnost vsem, ki čutijo le iskreno ljubeznijo do zatiranih obmejnih bratov, bodi: **V domači župalji ustanoviti podružnico Slovenske Straže!** Pridobiti vse ljudstvo za veliko idejo narodne obrambe in samorešitve, katere je tudi naš majhen narod zmožen! Pridobiti predvsem krajevne organizacije za sodelovanje, duševno in gmotno članstvo! Podružnice Slovenske Straže ne bomo imeli nikdar preveč, ampak vedno premalo.

Ustanavljajte nove podružnice Slovenske Straže!

Zadostuje, da se oglasi 20 članov, ki bodo plačevali letne članarine 1 K. Podporni člani plačujejo letno 50 vin., kar omogoča, da napravite tudi najpriprostejšim sladko zavest, da so tudi žrtvovali domovini na oltar. Družva plačajo letno 10 K in kje je slovensko društvo, ki bi s sodelovanjem svojih članov ne zbralo na leto pri

kaki veselici ali predstavi 10 K za Slovensko Stražo?!

Komur je blagor domovine na srcu, ta bo prijel za delo. Brezdelje je naša narodna oslabilost. Le v različnosti dela iščimo svoj počitek. Za drugim delom tudi narodno-obrambno delo! Nove podružnice Slovenske Straže, na dan!

Nov ustanovnik:

Andrej Furlan, župnik, Sv. Križ pri Trstu, 200 K.

Slomškov dar čez 20 K:

Na gostiji Franc Drevenšek in Nežike Sterbak v Pleterjah, 52 K 60 vin. — Nabrala gdč. Angela Češarek na ženitovanju brata in sestre Češarek v Nemški vasi pri Ribnici 30 K. — Hranilnica in posojilnica v Kamniku 50 K.

Nadalje se je nabralo kot Slomškov dar:

Ferdinand Pšunder, vikar, Ptuj, 5 K. — P. Svegelj, župnik, Movraž, Istra, 5 K. — Po ameriški metodi izlicital gosp. Florijan Božič na veselici Kat. delav. družbe v Idriji dne 25. febr. 1911 10 K 10 vin. — Nabral g. Korče, Idrija, 6 K 28 vin. — Anton Poženel, c. kr. orožnik, Zader, Dalmacija, 60 vin. — Nekaj poslancev S. L. S. ob priliki februarjevega zasedanja deželne zbornice 19 K. — Nabrala Josipina Ravlen na gostiji Josipa Zajca in Marije Ravlen v Šošanju 13 kron 60 vin. — Roza Kotnik, Barkovlje pri Trstu, 1 K. — Marijina družba v Trebnjem 8 K. — Dar društvenih članic ženske podružnice Slovenske Straže na Vrhniku 10 K 30 vin. — Gostiša Anton, Blatna-Brezovica, 50 vin. — Gostiša Franc, Blatna-Brezovica, 50 vin. — Jerina Josip, Blatna-Brezovica, 1 K. — Nabrala g. I. Benčina, odbornica ženske podružnice Slovenske Straže v Loškem potoku 3 K 50 vin. — Od domine 80 vin. — Nabrano na deklškem shodu na Brinjevi gori pri Zrečah 14 K. — Josip Skvarč, bivši kaplan pri Sv. Kunigundi pri Zrečah, 2 K. — Nabrano pri blagoslavljanju križa F. Sadeka, Brezje pri Zrečah, 3 K 20 vin. — Nabrano na gostiji g. Ivana in Ane Janežič v Vinskem vrhu, okraj Ormož, 17 K. — Nabrano po g. Al. Marink in g. I. Gričnik na gostiji pri Kragelniku na Padeškem vrhu, 10 K 10 vin. — Pri zadnji objavi pomotoma 17 vin. manj objavljenih k znesku, nabranem ob priliki srebrne poroke g. Frana Lipovž, mizarkega mojstra v Ljubljani; nabrano 14 kron 30 vin.

Iz nabiralnika:

Iz nabiralnika podružnice Slovenske Straže v Selcih 4 K 50 vin.

Sklad Mohorjanov 1910:

242. Mohorjani Bukovšica, p. Selca, po g. A. Illovski, župniku, 10 K. — 243. Mohorjani Sv. Lovrenc nad Mariborom po g. Frideriku Horvat, župniku, 10 K. — 244. Mohorjani Voglje, p. St. Jurij pri Kranju, 3 K 10 vin. — 245. Mohorjani v Zrečah po g. svetovalcu in župniku v Zrečah 5 K. — 246. Mohorjani St. Jernej pri Ločah po g. Marku Zičkar, župniku, 5 K 20 vin.

Slovenska Straža priporoča, da pri nakupovanju kupujete izključno:

1. Kolinsko kavino primes: V korist obmejnim Slovencem. To geslo je napisano na ovitku, ki ima in mora

imeti pečat Slovenske Straže. Kupujte edino ono s pečatom Slovenske Straže!

2. Drože, kvas iz drožarne Jos. Košmerl, Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 8. Najboljši domači izdelek, o katerem prihajajo vsak dan pohvalna pisma.

3. Užgalice: V korist obmejnim Slovencem. Glavni založnik C. Menardi v Ljubljani je izročil od užgalic 900 K. Dolžnost vseh naših somišljenikov je, da se med našim ljudstvom v vsaki hiši, v vsaki gostilni, v vsaki trgovini nahajajo naše užgalice.

4. Papir vseh vrst za vse urade, priprost in fin, je sedaj urejen v tovarniški zalogi Slovenske Straže. Stevilnim naročnikom se pošljejo v kratkem vzorci. Vse urade prosimo, da zahtevajo vzorce in cenik potom pisarne Slovenske Straže v Ljubljani.

5. C. Menardi, Ljubljana. Glavna zaloga navadnega perilnega mila, ki se kosa z vsakim tujim izdelkom. Zahtevajte povsod!

6. Tovarniška zaloga »Hermes«, Ljubljana, Selenburgova ulica. Razprodaja vsakovrstne tkanine za obleko in perilo. Priporočamo.

7. Kregar in Seljak v Ljubljani, Sv. Petra cesta, izdelujeta izvrstno čisto za čevlje in vsako usnje.

S podpiranjem domačih podjetij podpiramo sami sebe in Slovensko Stražo. Čemu kupovati tuje izdelke, ko imamo izvrstne domače?! Poznajmo najprej sebe in svoje dobro, potem šele pridejo tujci na vrsto!

Kupujte narodni kolek in razglednice Slovenske Straže!

Zavedajmo se svojega narodnega položaja in storimo svojo dolžnost!

Dnevne novice.

+ **Najvišja zahvala.** C. kr. deželno predsedništvo za Kranjsko v Ljubljani je poslalo gospodu deželnemu glavarju nastopni dopis: »Preblagorodnemu gospodu Franu pl. Sukljetu, vitezu Leopoldovega reda, deželnemu glavarju, c. kr. dvornemu svetniku itd. v Ljubljani. Na Najvišje povelje čast mi je vsled ukaza gospoda c. kr. ministra za notranje stvari z dne 23. februarja t. l. št. 1634/M. I. Vašemu Preblagorodju javiti Najvišjo zahvalo za vdanostno izjavo, ki jo je podal deželni zbor vojvodine Kranjske. Njegovemu Veličanstvu v seji 18. februarja t. l. Ob enem prosim Vaše Preblagorodje, naznaniti Najvišjo zahvalo deželnemu zboru. Vaše Preblagorodje blagovoli sprejeti izraz mojega odličnega spoštovanja. — C. kr. dež. predsednik Schwarz m. p.«

+ **Izvrstna kupčija.** »Slovenski Narod« se v svoji sobotni številki z dne 25. februarja zaletava v »Katoliško tiskovno društvo« oziroma v »Katoliško Bukvarno«, češ, da je napravila pri večini slovenskih šolskih knjig, ki jih je založila, prav lep dobiček in da ni riskirala niti vinarja, ko je prevzela zalaganje, kaj šele kaj žrtvovala. Največji dobiček je baje imela knjigarna od Tominškove grške slovnice in vadnice. — Oglejmo si ta dobiček nekoliko bližje na podlagi števil. Omenjeni knjigi sta se tiskali v 1500 izvodih in so znašali dobavni stroški samo za tiskarno, knjigovoznico in nagrado pisatelju brez vseh postranskih stroškov 11.375 K 33 vin. Ta znesek je moralo založništvo takoj, ko so bile knji-

ge dotiskane, v gotovini položiti. Prodajata se pa knjigi »Slovnica« po 3 K in »Vadnica« po 3 K 50 vin. Ako bi se tedaj obe knjigi do zadnjega izvoda razprodali takoj, dobilo bi založništvo zanjzi vsoto 9750 K, to pa le, če bi ne bilo treba dati nobenega popusta knjigotržcem, ter nikakih prostih izvodov niti pisatelju, niti strok. učitelju, niti zavodom itd. (na ta način je že prvo leto odpadlo 100 prostih izvodov vsake knjige). Ako bi se tedaj ves natis razprodal takoj brez raznih popustov, prostih izvodov itd. bi moralo knjigotemu vendar založništvo doplačati skoraj 2000 K. Ker bo pa natis zadostoval še najmanj za kakih pet let, četudi je dotični gospod konsistiral, da se prodalo že prvo leto 800 izvodov in kar se je razdelilo mnogo prostih izvodov in se daje dalje provizija prekupcem, je jasno, da bo založništvo doplačalo samo pri teh dveh knjigah, ki se pri meronja še dobro prodajate, v najboljšem slučaju 5000 do 6000 kron. Jako nam bo ustregel učeni »Narodov« dopisnik, ki mora biti specialist v tej stroki, ako pride k nam, da si po bratovsko delimo veliki dobiček pri Tominškovih knjigah. Pri tem se tudi lahko prepriča o ogromnih dobičkih, katerih smo deležni pri drugih šolskih knjigah, ki so namenjene za posamezne razrede v gotovih učnih zavodih, kaj šele pri raznih slovarčkih in komentarjih k klasičnim, od katerih se ne proda na leto niti toliko, da bi se pokrivalo obresti dobavnega kapitala, kapital sam je pa za vedno popolnoma izgubljen. Čudno se nam še zdi, da dopisnik kolikor toliko še priznava, da imamo pri Matekovih matematičnih knjigah izgubo, toda kakor povzame mo iz dopisa, priznava v svoji nadutosti to le radi tega, ker išče prilike, kako bi se mogel obregnuti ob Slovensko Ljudsko Stranko. Dopisnik naj tudi pove, kdaj se je Katoliška Bukvarna branila založiti Poljančevo izvalstvo za VI. razred. Sploh se nam pa zdi nevedno, dalje odgovarjati na dopis, ki priča sam po sebi, da ga je spisal nestrokovnjak; ako hoče biti dopisnik dosleden, naj obišče naše založništvo, toda s polnim žepom, da si bomo mogli deliti dobiček, kajti moral bo šteti precejšnje svote. Ne poznamo namreč v Avstriji trgovskega podjetja, ki bi iztrževalo za šolske knjige tako vsoto kot jo je žrtvovalo »Katoliško tiskovno društvo«. Ker je pa zalaganje slovenskih šolskih knjig za srednje šole tako plodono, prosimo »Narodovega« dopisnika, da poišče podjetje za nadaljno zalaganje teh knjig, ki mu bo gotovo hvaležno za preskrbljeno delo.

+ **»Glavna posojilnica« in Milana Žnidaršič.** Piše se nam: Kar se tiče Milana Žnidaršiča, ki je svoje posestvo svojemu tastu prodal, je res odšel v Belgrad, odkoder ga menda več ne bo, kajti žena njegova dobiva vedno pisma, da naj pride za njim, kar tudi resnično namerava. Firma Žnidaršič je po smrti očetovi prešla na Milana Žnidaršič, ki je tudi od deležev prejemal dividende, kakor sta njegova žena in mati govorila. Zakaj je vlek denar in deležev ne odpovedal, ko mu je umrl oče leta 1904. v Ljubljani! Poleg posestva je tudi dolžnike prodal svojemu tastu, katerim je bilo napovedano po notarju v Postojni do 25. fe-

ji prijateljici: Zbodla sem se v vaš prst ...

Vojvodka se z ironično kretnjo zafivali in reče:

»Zdaj si grem pa hitro po obliž za na prst, da se ti rana ne prisadi.«

»Prav imaš, ljuba moja! ... Bolha me je vjedla, pa sem si obvezal z rjuho. Kakšen profesor z vseučilišča naj te pride operirati!«

Ko je vojvoda izgovoril, je trikrat zazdehal in spet uprl svoje dremave oči proti vrtu. Vojvodka, ki je že šla proti vratom, se je vrnila in stopila predenj ter si naprej stiskala prst:

»No,« je rekla živahno, »kar se tiče stokanja, ti nihče ni kos. Zaradi tistega gorčičnega obkladka, ki so ti ga zadnjic dali, se je slišalo vpitje tja na drugi konec vasi.«

»Beži! Ti s svojim jezikom bi morala biti Andaluzanka, da nisi iz Baskovskega.«

»To je jasno kakor beli dan!«

»Pa nak ... Gorčični obkladek je civilna rana; zaradi take se veteran sme pritoževati. S tistimi, ki sem jih dobil v boju, se mi ne godi tako.«

Vojvoda je bil pri telesni straži kralja Ferdinanda VII., in je rad pripovedoval z nekakim bojevitim veseljem, da je duhal smodnik od bengalskega ognja, ki so ga takrat zažigali na kraljevskih svečanostih.

»Ze res!« ga šalivo zavrne vojvodka in se ozre po vrtu. »Bo pa že rana

od rakete, ki ti je suknjo osmodila, ko so bile poklonitve za kraljico. Jaz se ne spomnim, da bi bil kdaj kakšno drugo dobil.«

»Suknjo? pa lase mi je tudi osmodilo, ljuba moja. In infant Don Francisco, ki je stal zraven mene, toliko, da ni očesa izgubil.«

»Vidiš, Juanito,« reče vojvodka in pretrga pregovor, ko vidi, da od tukaj ni moči zapaziti kmetice. »Če bi bil ti kralj, te ne bi imenovali Ivan Bojevit, ampak Ivan Miroljubni.«

In obrnila mu je hrbet brez drugih ceremonij in odšla iz sobe; premišljala je, kakšno skrivnost neki ima obisk te kmetice ki se ji je zazdela znana, ko je izginila v temi.

»Ni dvoma, to je Pačika, kmetica iz Askoete.«

Nato je šla skozi več hodnikov z vso prožnostjo, ki ji je še lasna pri njenih petdesetih letih, stopila je skozi neka stranska vrata na vrt, da najde Pačiko. Ni čakala dolgo; neka senca se je neslišno ločila od grmičja, hlastno zgrabila vojvodko za roke in rekla v baskovskem jeziku tiho in preplašeno:

»Umr! bo, gospa ... umr! bo!«

Kdo?« vzklikne vojvodka prestrašena.

Kmetica zaškripa z zobmi in izvihejo se ji pridrušeni vzkliki, podobni ihtenju, ali celo rjoenju ter potegne s

sabo plemenito gospo, ki jo je plašno in vsa v strahu povpraševala:

»Kaj pa je, Pačika? Govori dete moje.«

Medtem je vojvoda zaspanec minil in začel je iskati po dnevnikih novice o državljanski vojski, ki je tisti čas pustošila one lepe in imenitne dežele. Slo se je čisto za res: tiste neurejene tolpe revnih kmetov, ki so ob kriku: Bog, domovina in kralj vzdignili v Guipozcoi zastavo Karla VII., so se pomalem začele pretvarjati v prave in redne vojne čete, ki so bile kos vojski republike ali pa so jo celo zmagovali; in ta pojav, ki ga je imel vojvoda v baskovskih provinciah pred svojimi očmi, se je kazal, kakor so poročali časniki, tudi še v Kataloniji, Navarri, Aragoniji, Kastilji in celo v sami Andaluziji.

Te novice so pregnale vojvodu vso dremoto in so ga tirale v skrajno razburjenost in nepotrpežljivost; popraskal se je po nosu in na tihem zamrmral:

»Presneto! Presneto!«

Mogoče je bilo, da Karlisi pomelejo republikansko vladu, in to ga je navdajalo z radostjo: mogoče je bilo tudi, da preprečijo dobro zasnovane načrte, ki bi imeli spraviti Alfonza VII. nazaj na prestol in to mu je ono veselje takoj zagrenilo; in mogoče je bilo, pa tudi verjetno, da prisilijo te prenovljene karlistovske čete republikansko vojsko, ki jo je mogel iz oken svoje pa-

lače razločiti na vrhuncih Talayamendija, da pride prav do tega salona, mu naloži kontribucijo, mu prizadene veliko strahu, ga zmoti v mirni prebavi. In vzpričo nevarnosti, da ga utegnejo motiti pri njegovi prebavi, se je mroljubni gospod spet popraskal po nosu in je z nenavadno energijo vzklikal:

»Presneto bodi! Presneto! Presneto!«

Ta hip je vstopila vojvodka; prišla je blede, a je z junaškim naporom poskušala zakriti nervozni trepet, in z neko prav žensko previdnostjo si je nataknila na desni kazavec, kamor je prej rekla, da se je zbodla, naprstek, ki ga je odrezala od usnjene rokavice. Zgrudila se je na mali divan, zraven zofe, na kateri je prej sedela, naslonila glavo na blazino in spregovorila z namenom, da bi našla odmev pri svojem svetlem soprogu:

»Kar padla bi, tako se mi dremle!«

Toda gospod vojvoda, ki je spal dotlej kakor polh, ni bil videti voljan, da si naleze spanja od žene; rekel je, ne da bi časniki odložili:

»Znamenje, da rana ni nevarna.«

»Za zdaj ne bom še ob roko,« reče vojvodka in giblje s členki oblečene a prsta, med tem pa je strahoma motri a vojvodo, ne da bi se ozrla vanj, da je ves zatopljen v čtivo in da se še ne misli vzdigniti.

(Dalje.)

bruarja vse plačati. In pomislite! Matenji in drugi Pivčani zlasti na Kalu so mu baje dolžni do 40.000 kron. Kak jok je bil, ko so dobili opomine: dolg plačati, a padla je tudi marsikatera kletev na onega, ki ima na svoji hiši napis: Bog in narod! Res ubogi narod! Znidaršičevi dolžniki hočejo denarja, a ga dobiti ne morejo, ker je bil načelnik liberalne posojilnice v Mate-nji vasi in ker nihče ne ve, kdo je pri njej kaj vzel na posojilo. Nihče ni vedel, kaj Znidaršič namerava razun domačih, in liberalci so precej poparjeni. Vloge v matenjski hranilnici so obljubili obrestovati po 5%, posojila po 6 in 6½; — po čem pa diši to?

— **Slava Starčeviću!** Včeraj je preteklo 15 let, odkar je zatisnil svoje trudne oči veliki učitelj in vodja hrvaškega naroda dr. Ante Starčević. Širom vseh hrvaških zemelj se spominjajo te dni hrvaška srca svojega velikega učitelja in voditelja in tople molitve kipe k prestolu Vsegamogočnega za pokoj največjega Hrvata. Tudi Slovenci, vedno trdno stoječi na stališču hrvaškega prava, se pridružujemo bratovs klicem: Slava Starčeviću! Častimo spomin Ante Starčevića v neumornem, požrtvovalnem, narodnem delu, da skoro skupno zgradimo Veliko Hrvaško pod habsburškim žezlom!

— **I. delavski tečaj.** Svojo udeležbo pri I. delavskem tečaju so priglasile še naslednje naše organizacije: 24.) K. s. delavsko društvo Prevalje, Koroško. — 25.) K. s. izobraževalno društvo Podgora pri Gorici. (2.) 26.) Skupina J. S. Z. Skale pri Velenju, Stajarska (1.) 27.) Skupina J. S. Z. tobačna tvornica Ljubljana (1.) 28.) K. s. izobraževalno društvo Šturje (1.) 29.) K. s. izobraževalno društvo Svede, Koroško (2.). — Iz naznanil je razvidno, da bodo na I. delavskem tečaju zastopane vse slovenske kronovine, kar dokazuje, kako potreben da je bil naš I. delavski tečaj v večjem slogu.

— **Udeleženci I. delavskega tečaja** se nujno naprošajo, naj takoj nemudoma naznanijo na naslov: Jugoslovanska Strokovna Zveza, Ljubljana, s katerim vlakom se bodo pripeljali v Ljubljano. Kakor smo že včeraj javili, želi načelstvo J. S. Z., da se pripeljejo že v nedeljo dne 5. t. m. v Ljubljano, da se bo moglo vse potrebno ukreniti, ker načelstvo želi, da bodo udeleženci tečaja v vsakem oziru zadovoljni.

— **I. delavski tečaj** se slovesno otvori v nedeljo zvečer ob 6. uri s častnim večerom udeležencem na čast. Pozdravni govor govori predsednik J. S. Z. deželni odbornik dr. Ivan Zajec. Večer se bo vršil v Rokodelskem domu v dvorani.

— **»Jutro«** je najbolj nesramni slovenski list. Pošten Slovenec ga ne podpira, niti tiskarne, v kateri se tiska. Tisti pa, ki list naročajo in podpirajo, potem pa pridejo k našim ljudem prositi pomoči ali kakršnekoli usluge, zavrnimo brez daljnih besedi.

— **»Slovenski Branik«**, listič, ki je nekako glasilo »Družbe sv. Cirila in Metoda«, ima to slabo navado, da se od časa do časa ob S. L. S. obregne. Zadržna številka lista prinaša zopet neko premišljevanje, v katerem z veliko žalostjo konstatira, da je S. L. S. za nič. Piše namreč tako-le: Kaj je S. L. S. doslej storila v narodnem oziru? Izpraševal sem o tem svoje prijatelje in znance, a nihče mi ni vedel povedati o kakih uspehih. Kar so nam naši narodni predniki s težavo pridobili in priborili, to razdira, uničuje in tepta S. L. S. in pripravljati pot gospodu — Nemcu. — Odgovarjati tako otročjim in smešnim trditvam ne kaže, ker ve vsak pameten človek, da se z organizacijo in gospodarskim delom veliko več napravi za procvit naroda kakor s tistim kričanjem in »premišljevanjem« v »Sl. Braniku«. Ko bi to brali v »Narodu«, nam bi bilo to umljivo, ker »Narod« je glasilo liberalne stranke, ki ima namen potem pravične ali pa nepravične kritike S. L. S. v javnosti ob kredit pripraviti in v stran potisniti. Ali da to »Slovenski Branik« piše, ki se smatra za neko nepolitično in nepristransko izvestje »Družbe sv. Cirila in Metoda«, ki bi moralo biti tuje vsakemu strankarstvu, nam je nerazumljivo. Najbrže računa list na našo potrpežljivost in pa na nedotakljivost »Družbe sv. Cirila in Metoda«. Zato, da ne bo pozneje kakega očitania, že naprej povemo: Če ne bo prenehla »Slovenski Branik« s takimi žaljivimi in zlaganimi »rekriminacijami«, ga bomo začeli preganjati, kakor preganjamo vsak list, »rodoljuben« list, ki blati in obrekuje S. L. S.

— **V šmartnem pri Litiji** bo v nedeljo dne 5. marca ob priliki mladeniškega tečaja lepa prireditev. Orli pridejo v šmartno v kroju in bodo dopoldan pri sv. maši, takoj potem je občni zbor obsavskega Orla. Popoldne

ob 3. uri se pa prične v veliki dvorani prireditve za slovesnim nagovorom, javno telovadbo in igro »Ne kliči vraga«, ki jo uprizori ljubljanski Orel. Zaključijo se vsa prireditve z živimi kipi in alegorično sliko. Pričakuje se velike udeležbe.

— **Prva ženska v hlačah.** Iz Trsta poročajo: Tu se je pojavila v torek prva ženska v hlačah, in sicer uslužbenka dunajskega krojača Gustava Pollaka, Pepi Weissenhuber, kateri jo je poslal nalašč semkaj, da seznani občinstvo z modo, katero so Dunajčani in Madridčani energično odklonili. Dunajska uslužbenka je izprva nastopala nekako boječe, potem pa obšla vse večje ulice, naposled pa je morala v nek restavrant, ker se je bilo preveč občinstva okoli nje nabralo in je šla kar cela procesija nagajivih Tržačanov za njo z ne posebno laskavimi in finimi komentarji. Vendar pa tržaški elegantnejši pravijo, da jim je nova moda všeč, češ, da so nove turške hlače celo decentnejše od kiklje. Ni dvomiti, da začno tržaške dame to modo posnemati.

— **Kat. sloven. izobraž. društvo v Dravljah** priredi prihodnjo nedeljo, t. j. 5. marca 1911 kmetijsko predavanje v dvorani pri Bežjaku popoldne ob 4. uri. Predava mlekarški nadzornik gosp. Jakob Legvart.

— **Deželni tečaji za zidarske mojstre.** Deželni odbor kranjski priredi dne 20., 21. in 22. marca t. l. v deželnem dvorcu, soba št. 122, tečaj za zidarske mojstre, ki se hočejo izvežebati v novodobni gradnji hlevov. Spored: Upliv hlevov na zdravstvo živine. Splošna uredba modernega hleva v primeri z dosedanjimi napravami. Načrti in proračuni. Podrobnosti modernih hlevskih naprav. Udeležencem povrne deželni odbor železniške prevozne stroške 3. razreda in za hrano in stanovanje po 6 K na dan. Prošnje z dokazili, da je na Kranjsko pristojni zidarski mojster, je predložiti deželnemu odboru v Ljubljani do 15. marca t. l.

— **Umri** je okrajni sodnik v pokoj gospod Ignacij Mahorčič.

— **Gospodarski polom v Novem mestu.** K včerajšnji notici pripomnimo še sledeče: Polom v Novem mestu je večji nego se je prvotno mislilo. Tovarnar Anton Hočvar ima, kakor čujemo, nad 300.000 K dognanega dolga, a prihajajo še vedno nova naznanila. Hočvar je pobegnil, doma je pa vse zapečaten. Občutno prizadet je tudi župan in trgovec Ogoreutz, za katerega se je bati, da pride v konkurz. Prizadetih je še cela vrsta obrtnikov in posestnikov iz Novega mesta in okolice.

— **Podivjanost.** V nedeljo je priredilo v Solkanu pri Gorici ondotno naše društvo pustno veselico, ki je bila sijajno obiskana ter se je izborno izvršila. Liberalce je to tako bodlo, da so nahujskali mularijo — med njimi sokolski naraščaj —, da je prišla na dvorišče spodaj kričati in motiti. Ne doti tega. Ravno, ko je bila veselica v polnem tiru, zakliče neki lump v dvorano: »Goril!« Nastala je strašna panika. Ljudstvo je drlo na prosto. In zgodila bi se bila lahko na hodniku in stopnicah grozna nesreča, če bi ne bili reditelji ohranili mirne krvi. Orožništvo sedaj išče zlikovca, ki se baje nahaja v sokolskih vrstah. — Tudi v Bu-jah pri Rihembergu je sokolska druhal prišla tulit in nagajat k veselici našega društva. Podivjanost se širi vedno bolj.

— **Pustni torek v Gorici** se je praznoval ob najlepšem vremenu. Na tisoče broječa množica se je zbrala popoldne na Travniku, kjer so se vršile pravcate bitke s konfetij. Promet s travmajem je bil dve uri ustavljen. Naznanjenih je bilo za korzo 40 avtomobilov, a jih je došlo le 14. Najlepši je bil avtomobil, prirejen kot sankaljšče, na njem pa dolga vrsta sankalšev; prav tako je bil okusno prirejen avtomobil planinskih častnikov. Spremenjen je bil v planinsko kočjo, obito s smrekovim lubjem. Sprejaj je bil pritrjen nagačen orel, zadaj pa jelenovo rogovje, puške, lovske torbe itd. Skozi okna pa so častniki streljali na mimo se vozeče in hodeče Pustove častivce grozne salve konfetijev.

— **Gorsko železnico na Dobrač** v kratkem zgrade. Dela bo izvršila tvrdka Adolf Bleichert iz Lipskega.

— **Duhovščina kamniškega dekana** je poslala odboru družbe sv. Mohorja posebno spomenico zaradi raznih zmed in izdaje gotovih knjig.

— **V Ameriki umrli rojaki.** V Clevelandu so umrli: Anton Fink, star 35 let. V tovarni, kjer se je ponesrečil, je bil zaposlen samo tri tedne. Bil je rojen v Predalih, občina Račna na Dolenjskem. — Mihael Mehkota, v 57. letu svoje starosti. Pokojni je bil samo en teden bolan za vročinsko boleznijo in

je bil rojen nekje pri Domžalah, kjer zapušča ženo. V Ameriko je prišel pred 14 leti. — Ana Kralj, doma iz Marinče vasi na Dolenjskem.

— **Jugoslovanski akademiji** je dala hrvaška deželna vlada za leto 1911. namesto dosedanjih 11.000 kron 25.000 kron subvencije in to iz ozira na izdajo važnih del: »Codex diplomaticus«, »Dalmatinski statut« in pa »Saborski diarij« od leta 1526. do 1606.

— **Za pogorelce v Radovičih** so poslali: gosp. prošt in dekan Franjo Dovgan poleg denarja nekaj voz krme; g. dekan Schweiger 40 K; g. prefekt Štular 20 K. Tem ter visokemu dežel-nemu odboru, Hranilnici in posojil-nici, Prvi dolenski posojilnici v Metliki izrekajo pogorelci za podeljene podpore srčno zahvalo.

— **Umri** je v Varaždinu kanonik Josip Lechbaumer.

— **Kuga v Ameriki.** V državi Washington so konstatirali 16 slučajev kuge. Na tisoče prebivalcev beži proti jugu.

— **Podražen čevlji.** Tovarne čevljev razpošiljajo okrožnico, v kateri naznanjajo, da podraže svoje izdelke.

— **Argentinsko meso** v Trstu zopet prično prodajati jutri. V Gradec je nova pošiljatev včeraj došla in bo v soboto meso prodajalo 20 mesarjev po 1 krono, 1 K 40 vin., 1 K 60 vin. in 2 K kilogram.

— **Prste mu je odrezalo.** Lovrenc Pavšnar, bajtar, je bil zaposlen pri tvrdki Toma & Hainricher za žagarja v Kokri. Dne 24. svečana t. l. je pa pri delu ponesrečil, da mu je cirkularna žaga odrezala na desni roki vseh pet prstov.

— **Mater je hotel umoriti.** Iz Celovca poročajo: Aretovani 43letni delavec Jožef Weissensteiner je že priznal, da je hotel umoriti svojo mater, ki je posestnica v Kasterbachu pri Viktringu. Nasul ji je lizola v mleko. Mati je spila le ne koliko zastrupljenega mleka, ker je takoj začutila zoperni okus. Zgodilo se ji ni nič.

Književnost.

— **»Ljubljanske slike«.** Podoba ljubljanskega sveta pod drobnogledom. Spisal Jakob Aleševce. »Ljudska knjižnica«, katero izdaja »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani, je, kakor znano, začela izdajati spise najboljšega slovenskega humorista, Jakoba Aleševca, s čimer si je stekla gotovo veliko zaslugo za oživiljenje naših klasičkov. Dozdaj je objavila v III. delih Aleševčev največji šaljivi roman »Kako sem se likal«, zdaj pa so zagledale beli dan njegove »Ljubljanske slike«. Smelo lahko trdimo, da ni izlepa še nobena publikacija »Ljudske knjižnice« vzbudila toliko pozornosti kakor ta, ker so Jakoba Aleševca »Ljubljanske slike« za današnji rod res nekaj docela neznanega in nenavadnega. Prvič je humor Jakoba Aleševca tak, da ga v slovenskem slovstvu ni dozdaj še nobeden dosegel; tako veselo in pristrčno se ne boš pri nobeni knjigi nasmejal kakor pri njegovih, zakaj Aleševčeva šaljivost in zbadljivost je domača, neprisiljena, lahko umljiva in pride res iz srca ter do srca seže, zato si je kaj bolj pripravnega tako za izobraženega človeka kakor za ljudstvo težko misliti. »Ljubljanske slike« se pa ne odlikujejo samo po humorju, marveč je vmes posejanega obilo zrna zlatih nauk, ki jih bo ljudstvo z največjim pridom bralo. Aleševce opisuje ljubljanske ljudi onega časa, v katerem je živel; hišnega gospodarja, trgovca, trgovskega uslužbenca, profesorja, dijaka, gostilničarja, vinskega brata, pisatelja, duhovnika, advokata, zdravnika in vse vrste ženske; vsak ljubljanski tipus pa ni zadel samo tako živo, da nam kar pred oči stopi, kakor da bi ga sami videli in slišali, ampak je vpletel v popis toliko poučnega v fini šaljivi obliki, da imajo te slike svojo trajno vrednost. Tako na primer ne more nobeden boljše zaštuditi ljudem pijanstva, kakor je to storil Aleševce v svojih slikah. Malo lahkomišljen, rad vesel, nasprotnik prevelikih duševnih naporov, segav, če kaj postane, nekoliko domišljav in napihnen — tak je bil »povprečni tipus« meščana za časa Aleševca. Kar ga pa zelo diči, je dobro, res zlato srce — če ne gre med oderuhe. — Vse te tako raznovrstne podobe nam v vseh svojih posebnostih, navadah, vrlinah in napakah stopajo čudovito živo pred oči, ko beremo Aleševčeve »Slike«, zopet oživi pred nami naša stara Ljubljana in tudi mi se čutimo za njene otroke, ko se potapljam v te zlate in pristnega humorja polne podobe. Menda se prav nič ne motimo, če rečemo, da se bodo »Ljubljanske slike« Aleševčeve v novi obliki, ki jim jo je dala »Katoliška Bukvarna« s svojo izdajo, udoma-

čile ne samo v Ljubljani, ampak po celi Sloveniji, da vzbude nekaj dobre volje v naših resnih časih in da se našemu ljudstvu priljubijo naši stari pisatelji, ki so znali res mikavno, živo in domače pisati. Obenem pa bi bilo priporočati, da se naši ljudje bolj zanimajo za »Ljud. knjižnico« sploh, ki izdaja take dobre spise, ki imajo vsi veliko vrednost in pomen in ki se bodo še dolgo, dolgo brale med našim narodom. Cena »Ljubljanskim slikam« znaša 1 K 80 vin. za broširan in 2 K 60 vin. za vezan izvod.

Izpred ljubljanskega poročne sodišča.

— **Uboj pred enajstim leti.** Ambrož Obloušek, 36 let star, rojen v Lačni gori, steklobrusce, brez stalnega bivališča, je bil obdolžen, da je dne 12. novembra 1899. leta v Dolenji vasi Andreja Čermelja večkrat tako z nožem sunil, da je ta drugi dan v ljubljanski deželni bolnici, kamor so ga prepeljali, umrl. Obdolženec pravi, da ko je bil tri dni po tem dogodku iz preiskovalnega zapora c. kr. okrajne sodnije v Litiji izpuščen je zapustil svojo domovino ter se podal na Ogrsko, kjer je delal eno leto, odtod se je pa podal na Saksonsko. Vsled izdane tiralice se ga je posrečilo izslediti na Dunaju in ga aretovati. O uboju pravi obtožnica: Bil je dne 12. novembra 1899, okoli 8. ure zvečer v Robavsevi gostilni v Dolenji vasi. Ondi se je nahajalo tam več steklobruscev in rudarjev. Pri eni mizi je sedel Obloušek s svojimi tovariši, med tem, ko je Andrej Čermelj, premogokop v Zagorju, sedel s svojo ljubimko pri drugi mizi. Obloušek je stopil k Čermelju in mu zadal krepko za-ušnico, na kar ga je ta s tako silo od sebe sunil, da je padel. Obloušek je pa urno skočil pokoncu in začel z odprtim nožem obdelavati Čermelja, na kar je njegova ljubimka zavpila: »Jezus Marija, nož ima.« Neki premogar je skočil med nje ter prestregel še en udarec. To priliko je porabil Čermelj, da je stekel iz sobe, za njim pa njegova ljubimka, ker so mu rane izpirali in ker je bila nevarnost velika, so ga pripeljali v deželno bolnico. Zdravniki izvedenci so pri raztelesenju dognali, da je Čermelj umrl vsled notranje krvavitve, ker je en ubodljaj predril med 10 in 11 levim rebrom hrbet, ter bila ranjena leva obist. Obdolženec taji, da bi bil on storilec, a zasllišani priči Miha Čobal in Rozalija Hočvar potrdite, da ste dobro videli, kako je obdolženec brez kakega prejšnjega prepira z odprtim nožem mahal po Čermelju. Obdolženec trdovratno trdi, da se priče v njegovi osebi motijo, češ, da on ni storilec. Porotniki so vprašanje na uboj z 10 proti 2 glasovoma potrdili in sodišče ga je obsodilo na 3 in pol leta težke ječe.

Ljubljanske novice.

— **Ij Somišljeniki in somišljenice** se naprošajo, da naj naznanijo pisarni Jugoslovanske Strokovne Zveze, Dunajska cesta 32, I. nadstropje, hiša »Zadružne Zveze«, če morejo morebiti ob delavskem tečaju, ki bo od 5. do 12. t. m. sprejeti za prenočišče kakega udeleženca ali udeleženko. Pisarna Jugoslovanske Strokovne Zveze posluje ob delavskih od 9—12 dopoldne in od 3. do 7. zvečer, to nedeljo (5. t. m.) pa radi delavskega tečaja ob 8. do 12. dopoldne in od 1. popoldne do 7. ure zvečer.

— **Ij Sestanek akademikov in starešin** se to soboto ne vrši, ker ni lokal prost.

— **Ij Ljubljana v Ameriki.** Blizo East Palestine v državi Ohio, je slovenska naselbina, katero so krstili tam biva-joči Slovenci na ime: Ljubljana.

— **Ij Umri** je na Dunaju v starosti 80 let gospod Alojzij Mayer, ki je 40 let kot stavec deloval v Blaznikovi tiskarni.

— **Ij Danes zvečer** se igra v slovenskem gledališču znamenita G. Hauptmannova drama »Voznik Henschel« z naslovno ulogo g. Antona Verovška. Ob tej priliki opozarjamo obiskovalce gledališča, da ima gospod Anton Verovšek svoj častni večer v nedeljo v proslavo svojega 25letnega sodelovanja pri slov. gledališču. Igrala se bode velezbavna šaloigra »Pri belem konjicu«. Prepričani smo, da bo gledališčno občinstvo znalo ceniti zasluge odličnega umetnika in mu pokazalo svoje priznanje s tem, da poseti v častnem številu ta slavnostni večer.

— **Ij Tujski promet v Ljubljani.** Meseca svečana je prišlo v Ljubljano 4154 tujcev. 27 več kot meseca prosinca in 383 več kakor lani meseca svečana. Nastanilo pa se je v hotelu »Union« 1031, Slon 747, Lloyd 361, Cesar avstrijski 335, Južni kolodvor 154, Malič 145,

Tratnik 139, Štrukelj 137, Ilirija 117, Tivoli 117, Bavarski dvor 56 in v ostalih gostilnah in prenočiščih 915 tujcev.

Ij Umrlj so v Ljubljani: Neža Jazbar, hči pekovskega pomočnika, 2 dni. — Branko Debevc, sin zavarovalnega uradnika, 1 leto. — Helena Perko, čevljarjeva vdova, 82 let. — Uršula Berlan, kočijaževa žena, 50 let. — Uršula Ančnik, bivša delavka, 71 let. — Matija Lavrič, užiteninski prejemnik, 82 let. — Anton Rakef, posestnik in trgovec, 37 let. — Neža Metelko, delavka, 32 let.

Ij Za varstvo živali! Včeraj so petljali že precej pozno zvečer velik voz premoga po Elizabetni cesti. Konji so bili že tako izmučeni, da niso mogli več naprej. Surovi hlapci so jih neusmiljeno pretepali. Sploh se taki slučajji po nekaterih ljubljanskih cestah tako pogosto dogajajo, da je skrajni čas, da poseže pristojna oblast vmes in pijanim ter surovim voznikom kratkoma lo vožnjo prepove. Tudi dotične tvrde naj bi se v svojem lastnem interesu bolj brigale za svojo živino. Po drugih mestih dajejo društva za varstvo živali policijskim stražnikom premije; tako tudi poslom, ki lepo ravna z živalmi. Zakaj ne bi tudi ljubljansko društvo tega ne storilo. Toliko za danes.

Ij Pri mednarodnem šahovem turnirju v San Sebastijanu je Ljubljancan gospod Vidmar premagal enega najnevarnejših konkurentov Rusa dr. Bernsteina.

Ij Vprašanje. Pri tukajšnjem domobranskem polku se nahaja nek stotnik, ki se nasproti moštvo ne vede tako kakor zahtevajo vojaški predpisi. Dasi je namreč polkovni jezik tudi slovenski, ga omenjeni častnik noče poznati in zahteva od moštva, da govori samo nemško, zraven tega pa moštvo nazivlje z jako nedostojnimi izrazi, zaletimi narodnost. Ta gospod moštvo tudi dejansko maltretira. Polkovno poveljstvo naj obrne pozornost na te razmere, da se ne bo v kvar vojaški službi in disciplini širila nezadovoljnost, ki jo ta pretemperamentni gospod, ki je sicer, kakor čujemo, že v preiskavi, s svojim nastopanjem širi.

Ij Mnogo aktov o graščini Thal je sodišče zasleglo pri predvčerajšnji preiskavi pri odvetniku dr. Hudniku. Bili so zaprti v predalu pisalne mize, katerega je moral odpreti poklicani ključavničar. Denarja in drugih podatkov niso našli.

Ij Poroka Ljubljancanke v Ameriki. V slovenski cerkvi sv. Štefana v Čikagi se je poročil naš rojak gospod Ivan Košak, rojen v Jaršah pri Domžalah z gospi Heleno Podržajevo.

Ij Ubegli prisiljenci. Predvčerajšnjem so od dela pri Gruberjevem prekopu pobegnili prisiljenec Ivan Schatzl, rojen 1886 v Alesheimu v Zg. Avstriji, Jožef Zahove, rojen 1885 v Drahovu na Moravskem in Oliviero Manzani, rojen 1890 v Istri. Vsi so jo odkurili v prisiljeniški obleki.

Ij Zaradi prepovedanega povratka je bila včeraj aretovana 54 letna Ivana Menartova iz Rovt na Notronjskem. Oddali so jo sodišču.

Ij Pozor pred goljufom. Včeraj zvečer je prišel v neko trgovino okoli 24 let star neznan človek, ki je imel črno obleko, črn površnik in trd klobuk ter kobil za 10 vin. željov, katere je plačal z bankovcem za 20 K. Pri tem je neznan židovski „knif“ prodajalca tako premotil, da je pobasal bankovec in drobšč v znesku 19 K 90 vin. in izginil. Goljuf govori nemško.

Ij Srčna kap. Ko je danes dopoldne prišel hlapec Peter Benedičič v hlev v kolodvorski ulici št. 7 je našel ob postelji mrtvega človeka. Na lice mesta došla policijska komisija, je dognala, da je samski, brezposleni hlapec Janez Sovček, rojen 1889. in postojen v Šent Rupert na Dolenjskem. Policijski zdravnik je konstatoval, da ga je zadela srčna kap ter odredil, da so truplo prepeljali v mrtvašnico pri sv. Krištofu.

AMERIŠKE NOVICE.

Slovenec ustrelil spečega rojaka v Ameriki. Iz Rumely Mich. poročajo: Tu je ustrelil France Vršič, doma na Vipavskem Janeza Zrimška iz Dolenje vasi pri Cerknici. Sprla sta se v neki gostilni radi kozarca žganja, na kar sta šla domov. Vršič je prišel zadnji domov. Sedel je na svojo posteljo. V sobi so bili še drugi fantje in se pomenkovali. Ko so ti razun enega odšli, je Vršič vstal, vzel puško s stene in rekel: »Kar sem mislil, bom tudi naredil, ustrelil spečega Janeza Zrimška. France Vršič je po storjenem umoru pobegnil iz hiše.

Vlak je povozil v Barbertonu Ohio Slovenko, 52 let staro Lucijo Opeka, doma iz Levske na Notranjskem.

ČEŠKE DEŽELNE FINANCE.

List »Bohemia« piše, da je vlada vnovič sklenila, da odkloni sklep če-

škega dež. odbora o zvišanju deželnih doklad od 55 na 65 odstotkov. Kot odškodnino pa bo vlada odstopila deželi državne dohodke iz davščin na žganje in osebno dohodnino.

Šlajerske novice

š V Ceršaku ob Muri, v župniji Št. Ilja v Slov. goricah, pol ure niže Speltda je bil, kakor smo že na kraiko poročali, v ponedeljek dne 13. februarja enoglasno za župana izvoljen, gosp. Anton Hauc. Zanimivo je, da je gosp. Hauc že desetokrat, in sicer vsakokrat popolnoma enoglasno izvoljen za župana te važne naše obmejne trdnjave. Skoraj 30 let že vodi vrli našinec, neustrašeni in značajni ter v narodnem boju osiveli junak kot župan svojo rojstno občino. Malokje je ljudstvo tako udano svojemu voditelju kakor so udani občani gosp. Haucu. On je še od nekdanje svoje občini pravi oče. Vedel je vsak spor takoj pravočasno poravnati, odvrniti vsako nevarnost, nastopiti pa tudi energično, kadar je bilo treba za pravice svojih občanov. Statanska zloba šulferajnovcev je hotela z ustanovitvijo šulferajnske šole in mnogimi tožbami nekako ugonobiti ugled gospoda Hauca. A zdi se, da so vsi tisoči in tisoči, le samo plusk v vodo. Ljudstvo stoji za svojim narodnim voditeljem kot skala. Tudi za svetovalce so bili izvoljeni sami vrli našinci, in sicer gg. Reiter, Lenc in Stani. — Živela nepremagljiva trdnjava ob Muri!

š Poročil se je v Mariboru poštni asistent g. Anton Klemenčič z učiteljsko gđno. Ano Wessiak.

š Težave mariborskih socialnih demokratov. Mariborski rdečkarji zgubavajo tla med delavstvom. Soc. demokratske obljube, ki temeljijo na samih visokodonečih frazah, so pravile soc. demokracijo skoraj na kant. Glasovi rdečkarjev pri volitvah padajo. Tudi njihova podjetja se rušijo. Sedaj se govori, da se bliža propad soc. demokratske pekarne. Takozvana »Arbeiterbäckerei« je zgubila baje polovico odjemalcev. Tudi v konsumnem društvu se dogajajo enake reči. Obe podjetji imata mnogo dolgov in obresti od teh bodo uničile pekarijo kakor tudi konsumno društvo. Radi slabega vodstva je mariborska internacionala zgubila toliko pristašev, posebno med železničarji, da je mariborski državnozbornski mandat za Resla gotovo izgubljen.

Razne stvari.

50letnico smrti Tarasa Ševčenka, pesnika Ukrajine, so praznovali dne 26. februarja.

Poljedelski pouk med vojaki. Kakor znano, poučujejo v nekaterih c. kr. domobranskih polkih posebni instruktorji vojake v raznih strokah kmetijske teoretično in praktično. To je velike vrednosti za vojake, ki so kmečki sinovi, ker se za časa vojaškega službovanja ne oduje popolnoma svojemu poklicu. Tudi moralna vrednost takega pouka je zelo velika. Udeležba moštva pri vojaških poljedelskih tečajih, kjer so bili, je bila povoljna. Sili se seveda nikogar ne, da hodi poslušati predavanja. Izkušnje, ki so jih naredili na Bavarskem, v Italiji in na Francoskem s takimi vojaškimi tečaji, so bile zelo zadovoljive. Tisoč kmečkih otrok se je ohranilo poljedelstvu. Tudi na Ogrskem spoznavajo veliki pomen takih tečajev. Ogrska agrarna korespondenca poroča, da namerava poveljstvo aradskega kr. ogrskega domobranskega bataljona infanterije vsled inicijative bataljonskega poveljnika majorja H. pl. Hausserja, prirejati primerno intencijam kr. ogrskega domobranskega ministrstva poučna kmetijska predavanja za moštvo in podčastnike kmečkega stanu. Tako si moštvo more, ko se povrne v civilno življenje, s svojimi znanostmi lažje zagotoviti svojo eksistenco. Aradsko komitatno kmetijsko društvo je sestavilo tudi že program za ta predavanja, ki se bodo vršila v marcu. Obravnavala se bo na njih reja govede, perotnine, čebel, kakor tudi ostale stroke.

Matji devetih otrok zgorela v ječi. Vsled krivde jetniške uprave v Scharlegu, okrožju Ophela, je zgorela v ječi vdova Lasi, ki je bila kaznovana na en dan zapora vsled šolskih zamud svojih otrok. Plaćati ni mogla globe ene marke in zato so kaznovali ubogo vdovo, ki je komaj preživljala sebe in svojih devet otrok, z zaporem. V samotni jetniški celici je potegnila slamnico bližje k zakurjeni peči, ki pa se je na desletje še nepojasnen način vnela. Klci na pomoč nesrečne ženske, kateri so grozili plameni, so ostali brezuspešni. Nihče se ni zmenil za obupno vpitje nesrečnice. Zadušila se je v dimu in zgorela.

»V stvarih Vašega očeta.« K procesu nekega trgovca na Hesenskem je bil k zaslišanju povabljen tudi njegov

sin. Ko pa je stopil komaj 14letni deček v sodno dvorano, so vsi navzoči izbruhnili gromovit smeh in celo sodnik se je zelo trudil, da bi ostal resen. Fant pa je tudi smešno zgedel. Malo telo je popolnoma izginjalo v velikanski suknji, ki mu je segala do pete. Hlače so bile široke in nagubančene in čevlje je imel kakor kake predpotopne čolne. V istem razmerju z njegovo osebo je bil ovratnik, klobuk, sploh vse, kar je imel na sebi. V rokah je imela čudna priča debelo gorjačo. Na vprašanje sodnika, kako si upa priti tako oblečen pred sodišče, je deček bojzljivo odgovoril, da se je tako zahtevalo v povabilu. Navzoči so se debelo spogledali. Fantek pa je zavil rokav ter pridno iskal po globokih žepih, dokler ni privlekel na dan z zmagoslavnim obrazom povabilo k sodni razpravi, v katerem je stalo ukazano: »Pridite v stvarih Vašega očeta pred sodišče!« No, naivno pričo so poslali domov, češ, da naj pride pred sodišče »v lastnih stvarih«, ker je bila njegova zunanost malo primerna resnosti cele zadeve.

Žrtve kapitalizma. Kararski marmor je eden izmed najdražjih, toda kamnolomci, iz katerih se pridobiva, so še vedno zelo primitivno urejeni, brez kakega varstva za delavsko življenje. Leta 1910. se je v teh kamnolomih ponesrečilo 1519 delavcev kot žrtve kapitalistične nenasitnosti. Kamnolome v Karari imajo razna delniška podjetja v katerih so udeleženi tudi francoski in angleški denarni zavodi. Mnoge nesreče bi se preprečile, kakor pišejo časopisi, ako bi se uvedli stroji za lomljenje in rezanje marmorja. Toda stroji so zelo dragi, med tem ko je delavsko življenje — zelo poceni in nič ne velja.

Stolp sv. Marka v Benetkah je zopet zgrajen ter ga bodo 14. julija t. l. ob obletnici, ko se je podrli, zopet izročili svojemu namenu. Dela v zvoniku se bližajo h koncu. Zgraditi je treba še stolpovo konico nad zvonovi. Kipa pravice na vzhodu in zahodu ter leva na severu in jugu, ki so se pri padcu 14. julija 1902. močno poškodovali, so primerno popravili.

Zastrupljenje s krompirjem. Iz Lipskega poročajo, da je v Grün obobela cela družina tovarnarja smodk, Kröscha, na zastrupljenju vsled zavžitja krompirjeve salate. Med tem ko je staršema kmalo postalo bolje, je položaj 6letnega sina in triletno hčerke smrtnonevaren.

Vlom v palačo kneza Lobkowitza. Iz Prage poročajo, da so pretekli petek vlomili v palačo kneza dr. Friderika Lobkowitza tatovi. Ker knez točasno ne biva v Pragi, se še ne ve natančno, kaj je pokradenega. Kolikor se je moglo dognati, so tatovi odnesli dragoceno starodavno uro, zlato tobačnico, različne zlate in srebrne kipe, kakor tudi druge dragocenosti. Za tatovi doslej še ni sledu.

Kraljedvorski rokopis. Dva stara češka patriota sta, kakor poročajo iz Prage, izročila upravnemu odboru češkega muzeja 4000 kron z naročilom, naj se ta vsota leta 1917. ob stoletnici najdenja kraljedvorskega rokopisa izroči kot darilo najboljšemu zagovoru pristnosti tega rokopisa.

Samoumor zaradi povišanja davkov. Iz Gene se poročajo, da je skočila v reko Elster neka 60 letna gospodična, ki je imela 50000 mark premoženja. Ženska je izvršila samoumor, ker se je bala novih zvišanih davkov. Bila je namreč zelo skopa.

Ognjegasca zgorela pri požaru. V londonskem mestnem okraju Southpark sta pri nekem požaru velikega skladišča cunj in papirja zgorela dva ognjegasca. Požar je gasil celotno ure 200 ognjegascv s 30 brizgalnam. Poslopje se je končno sesulo. Ko so preiskovali razvaline, so se podirle neke goreče stopnjice in pokopale pod seboj dva ognjegasca. Vsi poizkusi, da bi ju rešili, so bili brezuspešni.

Umor in samoumor radi ponarejenega mleka. V Norimberku je bila neka kmetica obsojena radi ponarejanja mleka na 100 mark globe. Vsled tega je skočila v vodo s svojima obema majhnima otrokoma ter je utonila.

Sleparstva ruskih uradnikov. Predsednik revizijskega odbora peterburške municipalitete, državni svetnik Dandre je bil od svoje službe suspendiran ter se bo moral zagovarjati pred vojnim sodiščem. Povod temu je dala revizija senatorja Neidhardta.

Vohunstvo ob avstrijsko-ruski meji. »Kurjer Lwowski« poroča o aretaciji varšavskega ritmjostra barona Struve in njegove dozdevne zaročenke Weber včeraj sledeče: Policija je danes aretovala inženirje in mestnega uradnika Sturma, ki je prizadet v splošno aferi ritmjostra Struve. Sturm je zbudil sum, ker je po prihodu barona Struve v hotelu Bellevue poslal nje-

mu nek zabojček. Nek policijski agent je pošiljatev prestregel ter nesel zabojček na policijski urad, kjer so ga odprli. Našli so v njem razne risbe strahotnih važnih železniških prog. Na podlagi tega odkritja je policija Sturm aretovala ter uvedla v njegovem stanovanju hišno preiskavo, pri čemur so našli mnogo obtežilne snovi.

Kožnati denar. Prva dežela na svetu, ki je imela mesto kovanega denarja bankovec, je bila gotovo Kitajska. Pred davnim časom so delali namreč v Kitajski denar iz kož. In še danes imajo v mnogih krajih Kitajske kože gotove velikosti denarno vrednost. Od kod ta navada? Kitajski cesar Ou-Ti je bil nekdanj v velikih denarnih zadregah. Tedaj je dvorni običaj predpisaval vsem princem in velikim dostojanstvenikom, da so si morali pri vstopu v cesarske prostore zakriti lice s kosom živalske kože. Modri finančni minister pa je izkoristil ta običaj ter izdal ukaz, da je pri sprejemih v cesarskem dvoru prepovedana vsaka koža, razen belih od neke živali iz cesarjevih lovskih gozdov. Naravno je, da so se kože iz cesarskih gozdov silno drago prodajale ter da so se kmalu napolnile cesarske blagajne. Nazadnje je prišlo kupčevanje s kožami tako v navado, da so po vsej Kitajski sprejemali kože mesto denarja.

Konsekracija novega tržaškega škola.

se bo vršila, kakor smo že davno poročali, dne 19. t. m. na praznik sv. Jožefa slovesno v stolni cerkvi sv. Justa v Trstu. Kakor se nam poroča iz verodostojnega vira, se udeležita te slavnosti poleg goriškega knezadškofa in ljubljanskega knezoškofa tudi ekselencija Ivan Bapt. Flapp in mil. g. dr. Mahnič, škof krški. Tako bodo navzoči na tej slavnosti vsi škofje ilirske metropolije.

Telefonska in brzojavna poročila.

NOVOMEŠKI ŽUPAN ODSTOPI.

Novo Mesto, 3. marca. Novomeški župan Ogorevc je danes svojo župansko čast odložil zaradi konkurza Hočevarjeve parne opekarne, katera je tudi njega v denarne kri zo potegnila.

AVSTRIJSKA POSLANSKA ZBORNICA.

Dunaj, 3. marca. Prihodnja seja poslanske zbornice je sklicana 8. marca, ker bo delegacija svoje delo že to soboto dokončala.

AVSTRIJSKA DELEGACIJA.

Budimpešta, 2. marca. Danes se je vršila volitev podpredsednika avstrijske delegacije, ker je vitez Kozlowski podpredsedništvo začasnno odložil, da prevzame referat o armadnem ordinariju. Za podpredsednika je bil izvoljen delegat Petelenz, član Poljskega kluba. Nato je začela delegacija, ki je prekinila razpravo, o mornariških kreditih, razpravo o armadnem ordinariju. Govorila sta Udržal in Wagner.

ČEŠKE DAVKARIJE NE IZPLAČU. JEJO NAGRAD UČITELJEM.

Praga, 1. marca. Načelnik učiteljskega društva v Žižkovu je že drugič posredoval pri davkarji v Žižkovu, ker ni izplačala zapadlih nagrad učiteljem za pouk v neobveznih predmetih. Davkarja je pa odklonila izplačilo, češ, da ji češki deželni odbor ni nakazal potrebne vsote 37.000 K.

REVOLUCIJA NA KOREJI.

Peterburg, 2. marca. Na Koreji so zopet zasledili veliko zaroto. Vodja ustašev je izjavil, da ima 50.000 ustašev na razpolago.

SPOR MED NEMČIJO IN SRBIJO.

Belgrad, 2. marca. Nemški poslanik von Reichenau se je zopet semkaj povrnil.

STRAŠEN ČIN BLAZNOSTI.

Saarbrücken, 2. marca V Spielheimu je šena rudarja Frichta v blaznosti umorila vseh svojih pet otrok in sicer je tri zadavila, četrtemu prerezala vrat, petega pa zastrupila z lysoformom. Nato si je skušala sama vrat prerezati, pa so to preprečili.

FRANCOSKA VLADNA KRIZA.

Pariz, 3. marca. Novo ministrstvo še ni definitivno sestavljeno, ker je več kandidatov odpovedalo in mora Monis poiskati drugih, vendar se splošno pričakuje, da bo ministrska lista že danes zvečer kompletna. Minister za zunanje zadeve bo senator Delleve, Cruppi pa prevzame finance in ne zunanje posle, kakor je bilo prej name-ravano.

GROZEN ZLOČIN V ŽUPNIŠČU.

Bruselj, 2. marca. Predvčerajšnjim so roparji udri v župnišče v Dampreny ter so prisilili župnika, da jim je odprl blagajno, nato so ga pa ubili. Župnikovo služkinjo, ki je prihitela v sobo, so tudi umorili.

Dne 2. marca t. l.
se otvori
na Starem trgu 1
(prej bazar)

nova manufakturna trgovina
JESIN & WINDISCHER

na kar slavno občinstvo iz mesta in dežele vljudno opozarjava in se priporoča za mnogobrojen obisk.
Z velespoštovanjem
JESIN & WINDISCHER.

Dol pri Hrasniku.
(Dopis.)

»Maščevanje je sladko«, mislijo si naši liberalci, katerim je krščanska stranka pri letošnjih občinskih volitvah zmešala strene, jim pokazala hrbet in izvolila v odbor krščansko misleče može. Zato skušajo zdaj ohladiti svojo jezo s tem, da z različnimi lažnjivimi dopisi v liberalne časnike napadajo krščansko misleče može. Spravili so se tudi nad podpisane že v celjskem »Nar. Listu«, zdaj pa še v »Slov. Narodu« in »Jutru«. Obelodanili so lažnjiv dopis o krčmi pri podružnici Sv. Jurija, se ponorčevali iz blagoslovljenja novega župnišča, katero imajo za palačo, dasiravno se nahaja v njem samo toliko sob, kolikor jih je neobhodno potrebno. Zdaj pa so jim še na potu račun pri zgradbi cerkve in župnišča. Dolžijo me, da malo delam, po krčmah pohajam in se okoli vozim ter da bodo vsled moje malomarnosti trpeli davkoplačevalci veliko škodo. Čudno je le to, da se je vkljub moji malomarnosti in brezdelavnosti mogla postaviti v dveh oziroma v treh letih precej velika cerkev z novim župniščem vred. Ali so morebiti liberalci nabrali 71.842 K 08 vin. prostovoljnih doneskov in izposlovali državno podporo v znesku 20.000 K, da bi davkoplačevalcem ne bilo treba toliko plačati? So se oni vozili na svoje stroške v Celje, Maribor, Gradec, na Dunaj itd., da bi se mogla stavba cerkve brž ko mogoče pričeti in doživeti? Ali je bila morebiti moja malomarnost kriva, da se je ves les, ki se ga je potrebovalo pri zgradbi cerkve in župnišča nabral brezplačno po domači in dveh sosednjih župnijah? Kdo je prosil ljudi, da so darovali potrebno kameno in je brezplačno lomili, da so darovali in brezplačno pripravljali pesek, sviz in gramoz? Kdo je hodil dan na dan prosit voznike v domači in sosednji župniji, da so vse potrebščine za cerkev in župnišče brezplačno zvozili? Kdo je postrčel voznikom in brezplačnim delavcem? Kajne, vse to je napravila moja malomarnost, moja brezdelavnost? Moja malomarnost je kriva, da se ne napravijo sklepni računi? Cerkev še ni popolnoma dovršena; — liberalni dopisnik laže, da je — zakaj manjka še eden oltar, orglje in večina klopi, v župnišču pa še tudi niso dovršena vsa dela. Kako potem napraviti sklepne račune? Sicer sem se pa že meseca novembra t. l. nalašč za to peljal v Ljubljano, da sem prosil gosp. Tönnies, naj se bržkobrž napravijo sklepni računi; pričel sta g. Emil Tönnies in č. g. Hiersche, radeški župnik. Če je g. Tönnies šele pretečeni mesec dovršil sklepne račune, ni moja krivda. Liberalni dopisnik dvomi o moji sposobnosti napraviti kak račun, razven — tako porogljivo pristavlja — za svoj lastni žep, in bahato zatrjuje, da bo davkoplačevalec s svojim računom pokazal, koliko škodo jim dela župnik s svojo malomarnostjo. Potem pa naračuni obresti od posojila 90.000 kron po 4 3/4 % meri 4250 do 4500 K na leto. Ne zameri, da se drzne on, ki po tvojem mnenju ne zna računati, neolikopopraviti tvoj račun. Letne obresti od posojila 90.000 K po 4 3/4 % ni meri znašajo 4175 kron, torej na dan 11 K 71 vin. Dolski cerkveno-skladni odbor je sklenil, da plača posojilo v 10 letih. Če torej vzamemo le deset del obresti, pride na dan samo 1 K 17 vin. na vse davkoplačevalce. Pa tudi te škode davkoplačevalci nimajo. G. Tönnies ima dobiti več kakor znaša desetina izposojenega denarja. Recimo, da bi bil že poprej napravil svoj sklepni račun in bi se mu bil njegov zaostanek moral že plačati, bi se moralo najeti tudi večje posojilo. Če bi se še od sednjega morale plačevati obresti, bi morali davkoplačevalci plačati več, kakor znaša njih škoda vsled tega, ker se sklepni računi niso odobreni. Če ima kdo škodo od tega, jo ima g. Tönnies.

Dopisnik pravi, da bi nekateri davkoplačevalci plačali radi takoj ves znesek. Me bo zelo veselilo, ako se to zgodi; bode manj računov in skrbí. Toda, če imajo nekateri davkoplačevalci že zdaj pripravljen denar, ko se še ni dognalo, koliko bode moral vsakdo plačati, naj naložijo denar na

obresti in njihova škoda — če se sploh more o njej govoriti — bo malenkostna. Takšno je klerikalno gospodarstvo v pravilu. Koliko lažje bi bilo zame, ko bi bil oddal vso zgradbo s preskrbljevanjem vsega gradiva, vseh voženj itd. stavbnemu podjetniku, sam pa malomarno in brezskrbno gledal, kako se zida in si mislil: Le plačujta davkoplačevalci, saj meni ni treba ničesar plačati ali storiti! Preveliko skrbí, truda in stroškov sem imel pri zgradbi cerkve in župnišča, kakor da bi pripustil, da bi se vsako liberalno revše, ki se za Dol ni toliko storilo, kolikor je črnega pod nohtom, zaganjalo vame in spodbijalo moj ugled.

Ker se dopisnik briga tudi za moj lastni žep, za katerega sem baje tako vnet, naj le pogleda v »Dolski hranilnici in posojilnici«, koliko sem si prihranil v več kot 10 letih svojega župnikovanja, saj so mu njene uradne tajnosti, ki bi se vendar ne smele raztrobiti po svetu, popolnoma znane.

Anton Veternik, župnik.

Izpred sodišča.

Nevaren potepuh. Franc Orehovec iz Boštjanja, delavec brez stalnega bivališča, je človek, ki mu delo smrdi in ki nima nikjer trajnega obitanka. Meseca decembra so ga poslali po odgonu domov, a jo je takoj popihal in se klatil po Kranjskem. Letos meseca januarja je beračil po blejski okolici, odkoder ga je tamošnji stražnik hotel iztirati. Orehovec mu je pa iz hudobije raztrgal suknjo, in ko mu je ta napovedal aretacijo in ga hotel ukleniti, je vrgel stražnika ob tla in ga s kamnom po glavi obdelaval in končno še v levo roko ugriznil. Šele s pomočjo drugih ga je bilo možno ukrotiti, nakar ga je stražnik odvedel v zapor. Orehovec je pa med potjo oba z raznimi grdimi primki psoval. Obtoženec pravi, da je bil pijan. Sedel bo zato pol leta v težki ječi.

Ali ste pridobili »Slovenca« kakega novega naročnika? Upoštevajte upliv dobrega dnevnika in agitirajte povod za nove naročnike!

TRŽNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 2. marca.

Pšenica za april 1911	11:36
Pšenica za maj 1911	11:27
Pšenica za oktober 1911	10:54
Rž za april 1911	7:97
Rž za oktober 1911	7:78
Oves za april 1911	8:62
Koruza za maj 1911	5:73

Meteorološko poročilo.

Višina n. moriem 306,2 m, sred. zračni tlak 736,0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm
1	9 zveč.	736,9	3,4	sl. vzh.	jasno	
2	7 zjutr.	43,0	-1,2	brezvetr.		0,0
	2 pop.	41,9	10,2	sl. jug.		
Srednja večerajšna temp. 4,1 norm 14,1						

Kurzni efektov in menjic.
dne 1. marca 1911.

Skupna 4% konv. renta, maj—november	92:95
Skupna 4% konv. renta, januar—julij	92:95
Skupna 4 1/2% papirna renta, februar—avgust	96:95
Skupna 4 1/2% srebrna renta, april—oktober	96:95
Avstrijska zlata renta	115:50
Avstrijska kronska renta 4%	92:95
Avstrijska investic. renta 3 1/2%	82:65
Ogrska zlata renta 4%	111:65
Ogrska kronska renta 4%	91:75
Ogrska investicijska renta 3 1/2%	80:95
Delnice avstrijsko-ogrsk. banke	19:35
Kreditne delnice	675:50
London vista	239:97 1/2
Nemški drž. bankovci za 100 mark	117:25
20 mark	23:49
20 frankov	18:99
Italijanski bankovci	94:50
Rubliji	2:53 1/2

Zobna krema
KALODONT
Ustna voda

Društvo tiskarjev na Kranjskem naznanja žalostno vest, da je njegov invalidni član, gospod
Alojzij Mayer
v starosti 80 let dne 1. marca umrl na Dunaju.

Globoko potrti naznanjamo, da je naš preljubi in nepozabni oče, stric, tast in stari oče, gospod
Ivan Korošec
posestnik
po dolgi mučni bolezni previden s sv. zakramenti za umirajočega, dne 27. svečana t. l. v 80 letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspal.
Pogreb ljubljene pokojnika vršil se bude v sredo dne 1. sušča t. l. ob 2 uri popoldne iz hiše žalosti ulica Morelli št. 6.
Gorica, dne 27. svečana 1911.
Družine:
Cvetič, Hafner, Zalaznik, Grabrijan, Sajovic.

Najvažnejše je, da se kupi perje in puh popolnoma čisto in brez vsega duha. Tako perje in puh se dobi pri znani trdki
ANTON ŠARC
Ljubljana, Selenburgova ulica 5
na vogatu Knaflcove ulice (nasproti glavne pošte) po sledečih cenah:
Perje 1/2 kg po K 1:65 Puh siv 1/2 kg po K 3:25
" " " " 2:50 " bel " " " 6:75
" " " " 3:55 " " " " 6:75
" " " " 4:20 " " " " 5:85
" " " " 5:5 " " " " 10:—
Pošilja se poštne prosto s povzetjem.

Glasbena Matica v Ljubljani odda svojo
hišo šte. 8
v Gosposki ulici
kjer je bila nastanjena »Mladika« v najem za slične namene s 1. novembrom, oziroma s 1. avgustom 1911. — Pogoji po dogovoru. Ponudbe je poslati odboru »Glasbene Matice« do 15. marca 1911. 629 3

Trgovski učencem se takoj sprejme v trgovino z mešaním blagom J. Klemenčiča v Kamniku.

Modni kamgarni kakor tudi drugo blago za moške obleke najdete v največji izbiri pri
R. MIKLAUC
LJUBLJANA, Stritarjeva (Špitalska) ulica št. 5.
V prvem nadstropju poseben oddelek za tovarniško skladišče sukna. — 591 — Pošiljajo se tudi vzorci na ogled.

Prevzamem dobro idočo
gostilno
na račun v Ljubljani ali v okolici.
Ponudbe na upravo tega lista pod »gostilničar«. 567 5

Prvi slovenski
fotografski atelijé
D. ROUŠEK
v Ljubljani
Kolodvorska ulica 32 a
Ustanovljen leta 1890.

Velika banka išče
potnike in razprodajalce
dovoljenih in zajamčenih srečk proti dobri proviziji. Slovenske ali hrvatske ponudbe na naslov: S. Horváth, Budapest, Bathory utca 5. 655

Redka priložnost.
Pogorela tovarna mi je poverila rešeno blago, mnogo tisoč kosov krasnih, težkih
flanelnih odev
v najnovejših, krasnih vzorcih, ki imajo neznatne, komaj vidne madeže od vode. Te odeje so primerne za vsako boljše gospodinjstvo, za odevanje oseb in postelj, so zelo tople, mehke in trpežne, 130 cm dolge in 135 cm široke. Pošiljam po povzetju 3 kosi krasnih, težkih flanelnih odev za 9 K v vseh modnih barvah in vzorcih. 4 gospodinske odeje za 10 K. Vsak ki bode naročil, bode zadovoljen.
Oton Bekera, Nachod (Češko), c. kr. finančni nadpaznik v pokou. 656

Prav lepo
kokošje perje
za postelje, kg 60 vinarjev pošilja po povzetju Franc Podlipnik, Maribor. 654

Postne in misijonske pesmi
(Riharjevi in drugi napevi) Postne: 10 za mešan, 4 za moški zbor. Misijonske: 4 za 577 mešan, 1 za moški zbor. Uredil Josip Sicherl, org. v Ribnici.
Cena: Partiture 2 K 30 v. Posamezni glasovi po 40 v. Dobe se pri ureditelju v Ribnici, naroči se najceneje po nakaznici, pošlje se poštne prosto, pri večjem naročilu se upošteva tudi popust. Na naročila po dopisnici se ne bode oziralo.

APNENO-ZELEZNI SIRUP

Ta je že 41 let uveden, zdravniško preizkušen in priporočen prsni sirup. Odstranjuje sluz, pomiljuje kašelj in vzbuja slast. Pospešuje prebavo in reditev in je izborno sredstvo za tvoritev krvi in kosti.

Cena steklenici K 2.50, po pošti 40 vinarjev več za zavitek.

Edino izdelovanje in glavna razpošiljatev: **Dr. Hellmannova lekarna „Zur Barmherzigkeit“ (Herbabny-jev nasl.).** V zalogi je še pri gospodih lekarnarjih v Ljubljani, Beljaku, Celju, Celovcu, Crnomlju, Novem mestu, Reki, Sovodnju, St. Vidu, Trbižu, Trstu, Velikovcu in Volčperku.

PURJODAL.

Jod sarsaparilla-izdelek čisti kri, po pešuje prebavo, lajša krče kakor tudi nervozne boleti. Povsod tam, koder se jod ali sarsaparilla izdelek predpisuje, se uporablja z najboljšim uspehom.

Cena steklenici K 2.20, po pošti 40 vinarjev več za zavitek.

DUNAJ VII./1. Kaiserstrasse 73-75.

Ime:
R. Miklauc
Ljubljana

bodi vsakemu znano
pri nakupu blaga
za obleko in perilo.

Hranilnica kmečkih občin v Ljubljani

v hiši Zadrugne zveze, Dunajska cesta 32 (nasproti Bavarskemu dvoru v bližini mitnice).

Hranilne
vloge obre-
stuje po

4 1/4 %

brez
odbitka.

Vložne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov denar. - Posojila na zemljišča daje po 4 3/4 0/0 in 5 0/0. - Daje posojila na amortizacijo na vsak poljuben načrt, dalje na menice in vrednostne papirje.

Uradne ure vsak delavnik od 8. do 12. dopoldne.

Za varnost vložnega denarja jamči 21 kmečkih občin z vsem premoženjem in davčno močjo. Vsaka špekulacija z vloženim denarjem je po pravilih odobrenih od c. kr. dež. vlade izključena, zato je denar v hranilnici popolnoma varno naložen in se ni bati nobene izgube.

Hranilne
vloge obre-
stuje po

4 1/4 %

brez
odbitka.

Dve hiši naprodaj v Planini pri Rakeku!

Radi smrti mojega soproga prodam vse svoje posestvo ki **dveh hiš** in precej zemeljskega (vrti in travniki); v eni hiši se nahaja dobro vpeljana **gostilna** z žganje- in trafiko druga hiša takoj zraven pa je jako pripravna za vsako obrt, bodisi za prodajalno ali rokodelstvo. Vse to leži ob državni cesti in pri fari. Nadaljna pojasnila daje g. **E. Christof**, trgovec v Planini pri Rakeku ali pa g. **Aljož Znidaršič**, gostilničar pri „Novem Sveču“ v Il. Bistrici.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Dekle z biseri. Povest iz Neronove dobe. 13. zvezek ljudske knjižnice. K 2.20, vezano K 3.20. - Navedena povest je istinito biserna povest, ki bo bralca privezala nase z neodoljivo silo in se mu po svoji krasni vsebini neizbrisno vtisnila v spomin.

Knjiga o lepem vedenju. Spisal Urbanus. K 3.-, elegantno vezano K 4.-. - Že dolgo smo občutno pogrešali točnega navodila za olikano in oglašeno vedenje v družbi, kajti ne le naše ljudstvo, temveč tudi izobraženec mora imeti vočkrat pri roki zanesljivega svetovalca, kako mu je pri tej in oni priliki v družabnem življenju nastopati, da se ne zameri in ne pride v zadrego. Tej potrebi bo ta knjiga v vsakem oziru odpomogla.

Sociologija. Spisal dr. A. Ušeničnik. K 8.50, vezano K 10.80. - Celo veliki narodi nimajo dela, ki bi se moglo po znanstveni temeljivosti in obsebnosti ter po strokovni popolnosti meriti z navedenim delom našega domačega učenjaka. Dr. Ušeničnikovo sociologijo smemo s ponosom uvrstiti med najodličnejša dela svetovne znanstvene literature.

Poezije Anton Medved-ovca.

I. del K 3.80, elegantno vezano K 5.-; - II. del K 4.-, elegantno vezano K 5.40. Poezije Medvedove, ki je pač ena naših najkrepkejših in najizrazitejših pesniških individualnosti, so v kras vsakemu slovenskemu domu.

Leposlovna knjižnica:

1. zvezek: **Razporoka.** Pavel Bourget. - Kalan. Roman. K 2.-, vezano K 3.-.
2. zvezek: **Stepni kralj.** Ivan Turgenev. Povest. **Hiša ob Volgi.** S. Stepanjak. - Josip Jurca. K 1.20, vezano K 2.20.
3. zvezek: **Straža.** Fran Virant. - Boleslav Prus. Povest. K 2.40, vezano K 3.40.
4. zvezek: **Ponižani in razžaljeni.** F. M. Dostojevski. - Vladimir Levstik. Roman v štirih delih in z epilogom. K 3.-, vezano K 4.20.
5. zvezek: **Kobzar.** Taras Ševčenko. - Josip Abram. Izbrane pesmi. Z zgodovinskim pregledom Ukrajine in pesnikovem življenju. K 2.40, vezano K 3.60.
6. zvezek: **Mož Simone.** Champol. - V. Levstik. Roman. K 1.90, vezano K 3.-.
7. zvezek: **Hajdamaki.** Taras Ševčenko. - Josip Abram. Poem z zgodovinskim uvodom o hajdamščini. (Kobzar II. del.) Broširano K 1.50, (VI. in VII. zvezek skupno K 3.40, vez. K 4.50.)
8. zvezek: **Dolina krvi.** (Glenanar.) A. Sheehan. - Fran Bregar. Povest iz irskega življenja. K 4.20, vezano K 5.80.
- Kacijanar.** Anton Medved. Tragedija v petih dejanjih. K 1.40, vezano K 2.40.
- Roma.** Silvij Sardenko. Poezije. K 2.-, vez. K 3.20.
- Andrej Hofer,** tirolski junak. Fran Rihar. Ljudska igra v petih dejanjih s predgovorom in sklepno sliko (18 moških, 4 ženske vloge). K 1.80, deset izvodov K 5.-.
- Črna žena.** Povest iz domače zgodovine. K 1.40, vezano K 2.-.

Ljudska knjižnica:

1. zvezek: **Znamenje štirih.** Conan Doyle. Londonska povest. K 1.80, skupaj vezan z II. zvez. K 1.80.
2. zvezek: **Darovana.** Alojzij Dostal. Zgodovinska povest iz dobe slovanskih apostolov. K 1.80, skupaj vezan s I. zvezkom K 1.80.
3. zvezek: **Jernač-Zmagovalec.** Henrik Sienkiewicz. - Fran Virant. Povest. - **Med plavci.** Artur Achleitner. Povest tirolskega gorskega župnika. K 1.80, skupaj vezan s I. zvezkom K 1.40.
4. zvezek: **Malo življenje.** Dr. Fran Detela. Povest. K 1.-, vezano K 1.90.
5. zvezek: **Zadnja kmečka vojska.** Avgust Šenoa. Zgodovinska povest iz leta 1573. K 1.60, vezano K 2.60.
6. zvezek: **Gozdarjev sin.** Fran S. Finžgar. Povest. K 1.20, skupno vezano s III. zvezkom K 1.40.
7. zvezek: **Prihajač.** Dr. Fran Detela. Povest K 1.40, vezano K 1.70.
8. zvezek: **Pasjeglavl.** Alojzij Jirasek. Zgodovinska povest. - **Kristusova legenda.** 1. Vodnjak modrih mož. - 2. Betlehemske detece. - 3. Sveta noč. - 4. Beg v Egipt. - 5. V Nazaretu. - 6. V templju. - 7. Taščica. -

8. Naš gospod in sveti Peter. K 2.20, vezano K 3.20.

Velika zgodovinska povest kmečkega punta na Češkem.

9. zvezek: **Alešovec.** Kako sem se jaz likal. I. del. K 1.20, vezano K 2.-.

10. zvezek: **Isto II. del.** K 1.20, vezano K 2.-.

11. zvezek: **Isto III. del.** K 1.20, vezano K 2.-.

12. zvezek: **Dolžan.** Iz dnevnika malega poredneža. K 1.40, vezano K 2.30.

13. zvezek: **Haggard.** Dekle z biseri. K 2.-, vezano K 3.20.

Povesti slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo.

Andrej Kalan. Nova zbirka. I. zvezek. K 1.80.

Zadnji dnevi Jeruzalema. (Lucij Flav.) J. Spillmann J. D. Zgodovinski roman. 2 dela. K 3.80, vezano K 5.40.

Za križ in svobodo. Igrokaz v petih dejanjih (6 moških in 1 ženska vloga). K 1.50, pet izvodov in več po K 1.35.

Posebno za mladeniška društva pripravna igra polna navdušenja za krščanska načela.

Slovenska apostola. Sardenko. Zgodovinska igra. Ob 1025letnici Metodove smrti (885-1910). K 1.20.

Slomšek o sv. Cirilu in Metodu. Ob 1025letnici Metodove smrti (885-1910). K 1.-.

Krek. Turški križ. (Igra v štirih dejanjih). -

Tri sestre. (Igra v treh dejanjih). K 1.-, 10 izvodov K 8.-.

Vsebinska obeh, za mešane vloge prirejenih iger, je tako zanimiva ter za oder tako sijajno prirejena, da se bodeta radi svoje lahke uprizorljivosti gotovo kmalu osvojili naše ljudske odre.

Zbirka ljudskih iger; dosedaj 11 zv. po K 1.80.

Ta zbirka je zlasti za naša izobraževalna društva, pa tudi za druge odre ljudskega in diletanškega značaja neobhodno potrebna; igre se dajo vse brez posebnih pripomočkov lahko uprizoriti.

Vsebinska:

1. zvezek: se začasno ne dobi.

2. zvezek: 1. Vedeževalka. Gluma v enem dejanju. (6 moških vlog.) - 2. Kmet-Herod ali gorje mu, ki pride dijakom v roke! Burka s petjem v dveh dejanjih. (5 moških vlog.) - 3. Župan sardamski ali Car in tesar. Veseloigra v treh dejanjih. (10 moških vlog.) - 4. Jeza nad petelinom in kes. Veseloigra v dveh dejanjih za dekleta. (5 ženskih vlog.) K 1.80.

3. zvezek: 1. Mlini pod zemljo ali zadnje ure poganstva v Rimu. Igra v petih dejanjih. (10 moških oseb.) - 2. Sanje. Igra s petjem v petih dejanjih. (11 moških vlog.) - 3. Sveta Neža. Igrokaz v dveh dejanjih. (12 ženskih vlog.) K 1.80.

4. zvezek: 1. Dr. Vseznal in njegov sluga Štipko Tiček. Veseloigra v dveh dejanjih. (8 moških vlog.) - 2. Vaški skupuh. Igrokaz v treh dejanjih. (5 moških vlog.) - 3. Novi zvon na Krtinah ali srečna sprava. Selska igra v treh dejanjih. (8 moških vlog.) - 4. Zakleta

soba v gostilni pri „zlati goski“. Burka v enem dejanju. (6 ženskih vlog.) K 1.80.

5. in 6. zvezek: 1. Garcia Moreno. Zaloigra v petih dejanjih. (16 moških vlog.) - 2. Krčmar pri zvitem rogu. Burka v enem dejanju. (5 moških vlog.) - 3. Kuvavica modra ptica ali boj za doto. Veseloigra v štirih dejanjih. (8 ženskih vlog.) - 4. Sveta Cita. Slika iz njenega življenja v treh dejanjih. (9 ženskih vlog.) - 5. Pri gospodi. Zaloigra v dveh dejanjih. (5 ženskih vlog.) - 6. Črevljar. Veseloigra v treh dejanjih. (6 moških vlog.) - 7. Kmet in fotograf. Komičen prizor. (3 moške vloge.) - 8. Kovačev študent. Burka. (6 moških in 1 ženska vloga.) K 1.60.

7. in 8. zvezek: 1. Sinovo maščevanje ali spoštuj očeta. Igrokaz v treh dejanjih. (8 moških vlog.) - 2. Za letovišče. Burka enodejanska. (12 moških vlog in 2 otroka.) - 3. Občinski tepček. Veseloigra v treh dejanjih. (13 moških vlog.) - 4. Dve materi. Igrokaz s petjem v štirih dejanjih. (12 ženskih vlog.) - 5. Nežka z Bleda. Narodna igra v petih dejanjih. (19 ženskih vlog.) - 6. Najdena hči. Igra za ženske vloge v treh dejanjih. (9 ženskih vlog.) K 1.60.

9. zvezek: 1. Na Betlehemske poljanah. Božična igra v treh dejanjih. (9 moških vlog.) - 2. Kazen ne izostane. Igra v štirih dejanjih. (5 moških vlog.) - 3. Očetova kletve. Igra v treh dejanjih. (16 moških vlog.) - 4. Čašica kave. Veseloigra v enem dejanju. (8 ženskih vlog in dva otroka.) K 1.80.

10. zvezek: 1. Fernando strah Asturije ali izpreobrnjenje roparja. Igrokaz v treh dejanjih. (11 moških vlog.) - 2. Rdeči nosovi. Burka v enem dejanju. (7 moških vlog.) - 3. Zdal gre sem, zdaj pa tja. Burka v enem dejanju. (5 moških vlog.) - 4. Poštna skrivnost ali začarano pismo. Burka v enem dejanju. (7 moških vlog.) - 5. Strahovi. (3 ženske vloge.) K 1.80.

11. zvezek: 1. Večna mladost in večna lepota. Igrokaz v treh dejanjih. (14 ženskih vlog.) - 2. Repoštev, duh v krkonoskih gorah ali vsega je enkrat konec. Čarobna burka v petih dejanjih. (9 moških vlog.) - 3. Prepirljiva sosedica ali boljše je kratka sprava kot dolga pravda. Burka v enem dejanju. (4 moške vloge.) K 1.80.

12. zvezek: (Za moške vloge: Izgubljen sin. V ječi. Pastirci in kralji. - Za ženske vloge: Ljudmila, Planšarica.) K 1.80.

13. zvezek: (Za ženske vloge: Vestalka. Smrt Marije Davice. Marijin otrok.) K 1.80.

14. zvezek: (Za ženske vloge: Junaška deklica. Devica Orleanska. - Za moške vloge: Sv. Boštjan. - Za otroške vloge: Materin blagoslov.) K 1.80.

15. zvezek: (Za ženske vloge: Fabiola in Neža. - Za moške vloge: Turki pred Dunajem.) K 1.80.

Navedene igre so si vsled lahke uprizorljivosti in krasne vsebine v najkrajšem času osvojile vse naše domače odre.

Use te knjige se dobe v Katoliški Bukvarni v Ljubljani, v knjigarni „Irlirja“ v Kranju in I. Krajec nasl. v Novem mestu.

H. SUTTNER
Ljubljana Mestni trg

urar, prva največja domača
exportna tvrdka in zlatnine
in srebrnine. Lastna tovarna ur v Švici.

